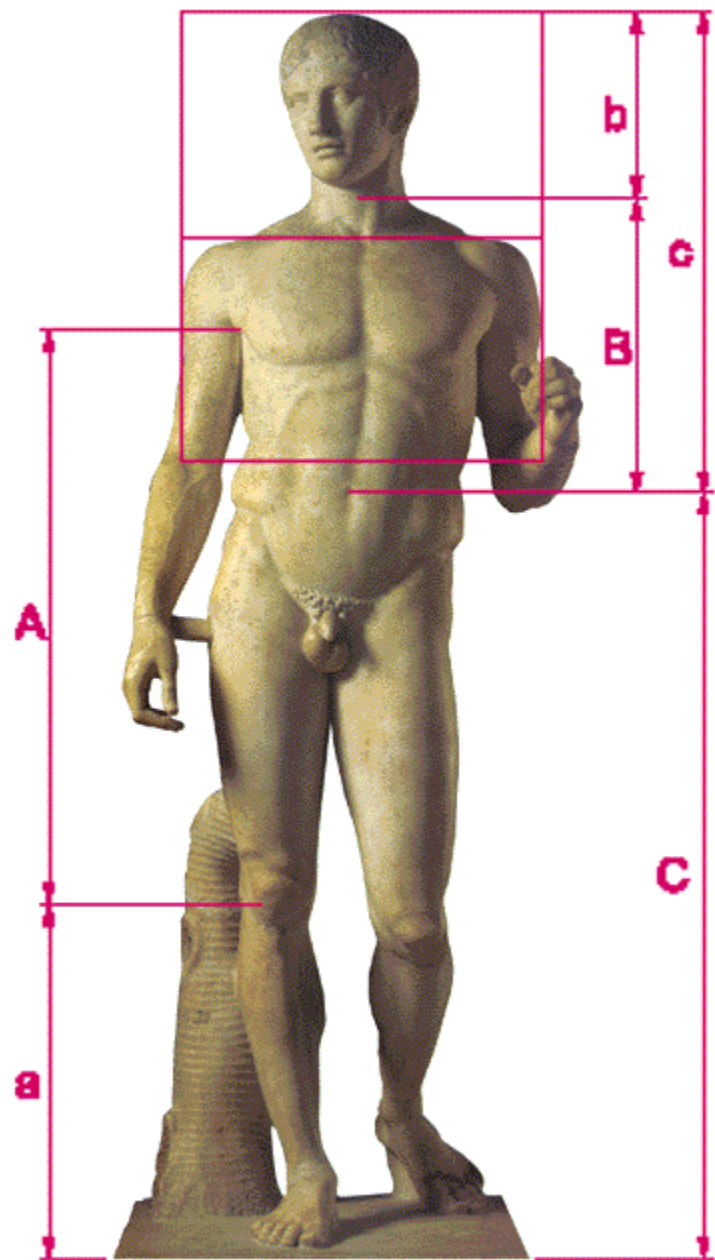

«Ο καλλιτέχνης είναι παρών»

Βάζοντας τάξη
Στο χάος
Της Μετά Μοντέρνας
Πολυπλοκότητας

Όλγα Ζιρώ
Επίτιμη Σχολ.Σύμβουλος Εικαστικών

Αυτό δεν μου αρέσει/μου αρέσει

- Έτσι είμαι εγώ
- Έτσι το βλέπω
- Έτσι ξέρω να το κάνω: το στερεότυπο

Τα στερεότυπα είναι σταθερές ταξινομημένες αντιλήψεις που συνήθως οφείλονται σε ελλιπή πληροφόρηση σχετικά με χαρακτηριστικά τα οποία αποδίδονται στα μέλη μιας ομάδας (π.χ. έθνους, επαγγελματικής τάξης, κατοίκων πόλης/χωριού κλπ).

Ευελιξία vs Ακαμψία της σκέψης

Τα μαθαίνουμε ασυνείδητα από το άμεσο περιβάλλον
στο οποίο ζούμε.

**εξιδανικεύουμε τα πρότυπα, τους τρόπους συμπεριφοράς και
ζωής της δικής μας ομάδας**
π.χ. «οι βόρειοι είναι ψυχροί».

**Κοινή γνώμη:
Απόψεις, πεποιθήσεις, μιας κοινότητας ατόμων για ένα θέμα.**

Πώς δημιουργείται η κοινή γνώμη;

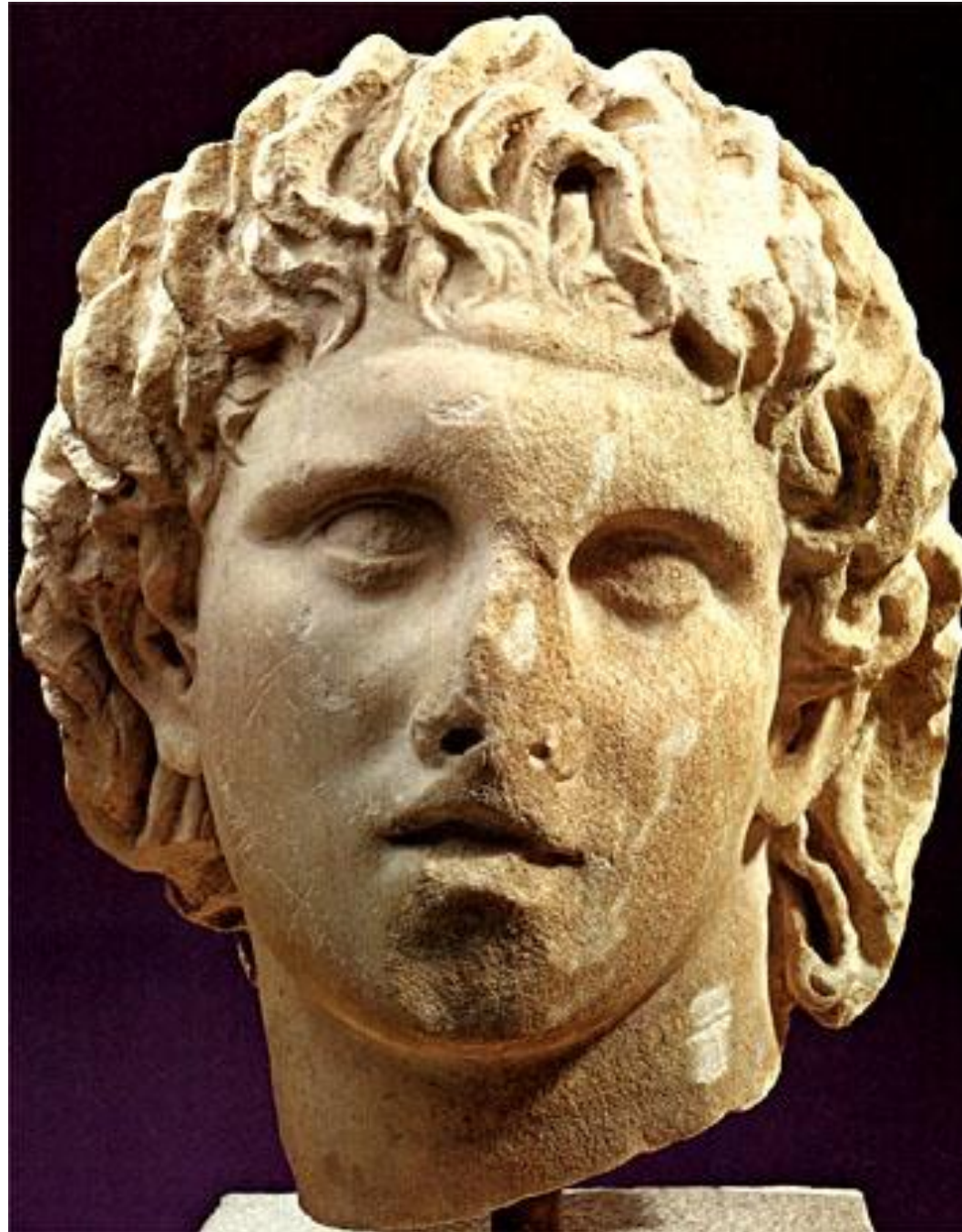
**Το μήνυμα περνάει μέσα από την εικόνα
και ο θεατής το δέχεται
μαλακά και αυθόρμητα=
Ανεπαισθήτως**

**με την
«υφαρπαγή των μορφών»**

Ομώνυμο βιβλίο του Ι.Δ.Μεταξά

Τα σύμβολα των Μεγάλων Ιδεών

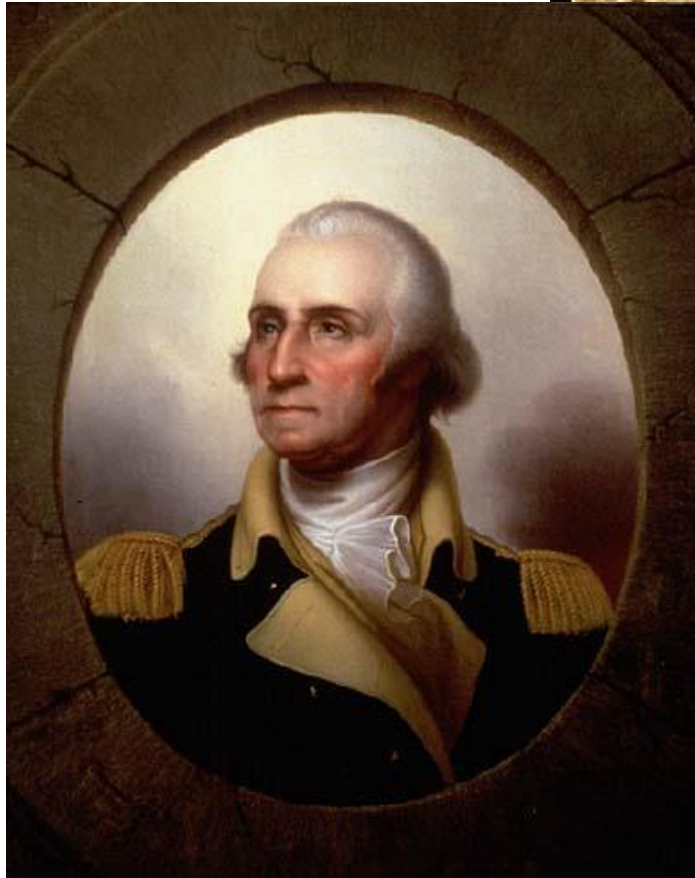
Το όραμα του μεγάλου ηγέτη

Πολιτική και Δίκαιο,
Β' Λυκείου, 3. 2. Η
ελληνιστική εποχή:
η οικουμενική
πόλη, σελ. 29-30

Μεγ.Αλέξανδρος,
356-323π.Χ.

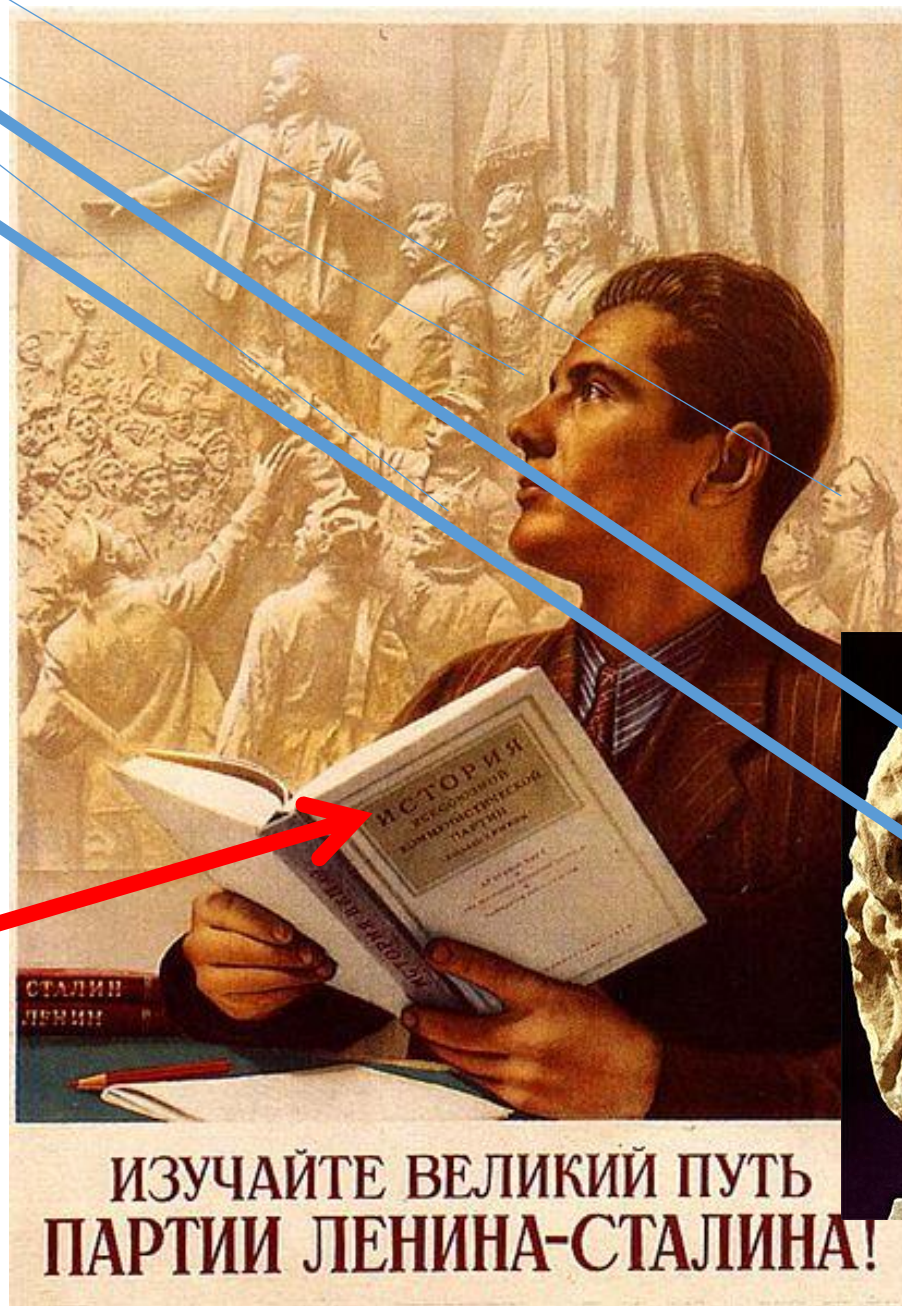

Τζ.Ουάσιγκτων

Τσε Γκεβάρα

Το βλέμμα
ονειροπόλο
στρέφεται προς τα
πάνω, εκεί που
οδηγεί η Ιστορία

Ατενίζοντας με αισιοδοξία το μέλλον

Τα σύμβολα των Μεγάλων Ιδεών

Η Ελευθερία Οδηγεί το Λαό

**Eugene Delacroix
(1798-1863) Η
Ελευθερία Οδηγεί το
Λαό, 1830, Λούβρο,
Παρίσι**

*Παραλληλισμός
με τη Νίκη της
Σαμοθράκης*

Τα σύμβολα των Μεγάλων Ιδεών

Η ιδανική εικόνα Της Νίκης

Ο ΜΕΓΑΣ
ΝΑΠΟΛΕΩΝ
(ΝΤΑΒΙΝΤ,
1800)

Το Γκρέμισμα των Συμβόλων

Ο ΜΕΓΑΣ
ΝΑΠΟΛΕΩΝ
(Πωλ Ντελαρός,
1850)

Τα σύμβολα των Μεγάλων Ιδεών

Ο ΜΕΓΑΣ
ΝΑΠΟΛΕΩΝ
(ΚΑΝΟΒΑ,
1806)

Το Γκρέμισμα των Συμβόλων

Ο ΜΕΓΑΣ
ΝΑΠΟΛΕΩΝ
(Ντελαρός,
1845)

Τα σύμβολα των Μεγάλων Ιδεών

Όποιος στη μάχη πάει για να πεθάνει
στρατιώτη μου τον πόλεμο τον χάνει.....

J.L.David, Ο όρκος των Ορατίων,
1784, λάδι σε καμβά, Λούβρο,
Παρίσι

E.Delacroix, Η Ελευθερία οδηγεί το
λαό, 1830, λάδι σε καμβά, Λούβρο,
Παρίσι

Χωρίς
εξιδανίκευση :
Ρεαλισμός

H. Daumier, rue Transnonain , 15 Απριλίου 1834
Οι αρχές εισβάλλουν στην περιοχή Transnonain και
σκοτώνουν αδιακρίτως, κυριαρχία Louis Philippe

Matthew Brady, Νεκρός Στρατιώτης, 1865, φωτογραφία, Petersburg, Virginia
(Εμφύλιος Αμερικής
1861-1865)

Χωρίς
εξιδανίκευση :
Φωτογραφία

Τα σύμβολα των Μεγάλων Ιδεών

Η μεγέθυνση
ως συμβολικό

κατεξουσιαστικό
μέγα μέγεθος

Μεσαίωνα
Η κυριαρχία της Εκκλησίας

17^{ος} αιώνας
Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ
ΣΚΗΝΙΚΟ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Άγιος Πέτρος,
Βατικανό

17^{ος} αιώνας
Βερσαλλίες, Παρίσι

Νεοκλασικισμός 19^{ος} αιώνας
Όλα τακτοποιημένα καθαρά συμμετρικά

η αρχιτεκτονική διάταξη =
η κανονικότητα

συνεκδοχικά

ο ηγεμόνας στέκεται απαρασάλευτος
και τον εμπιστευόμαστε

19^{ος} ΑΙΩΝΑΣ ΠΑΛΑΤΙΑ
20^{ος} ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ

ΒΕΛΓΙΟ

ΓΑΛΛΙΑ

ΒΕΡΟΛΙΝΟ

ΑΥΣΤΡΙΑ

ΕΛΛΑΔΑ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΗ ΓΡΑΜΜΗ

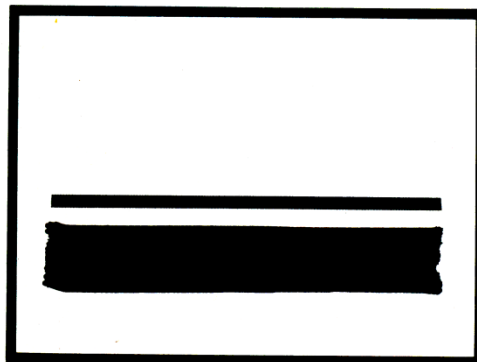
ή

η «υφαρπαγή των μορφών» 1

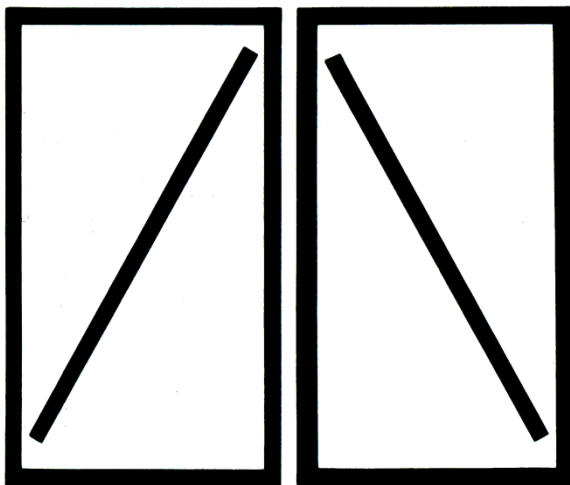
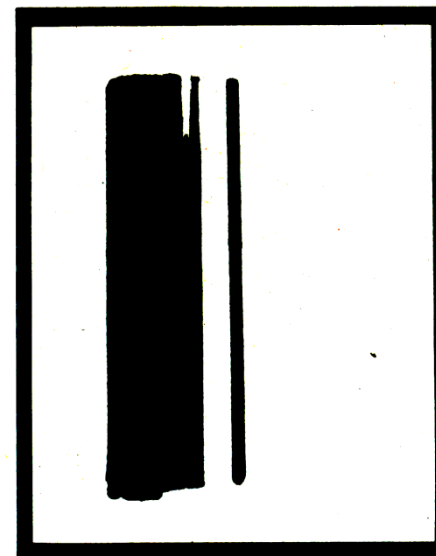
Η Γραμμή δημιουργείται από το ίχνος που αφήνει πάνω στο χαρτί το σημείο που κινείται.

Η **οριζόντια**
είναι γαλήνια,
είναι η γραμμή
του ορίζοντα,
του ανθρώπου
που κοιμάται,
ακολουθεί τη
φυσική κίνηση
του ματιού μας.

ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΙΣΜΟΣ
19^{ος} ΑΙΩΝΑΣ

Η **κάθετη**
είναι
ενεργητική,
δυναμική,
αυστηρή,
είναι η
όρθια
στάση του
ανθρώπου.

Η **Διαγώνια**
μεταδίδει τη
μεγαλύτερη
συγκίνηση και
διέγερση, είναι
ασταθής,
παλεύει με τη
βαρύτητα.

ΓΡΑΜΜΕΣ:
ΤΕΘΛΑΣΜΕΝΕΣ.

Η **Τεθλασμένη** μεταδίδει οξύτητα,
ένταση καθώς δείχνει δυνάμεις που
εναλλάσσονται.

ΜΠΑΡΟΚ 17^{ος} ΑΙΩΝΑΣ

Η Ευθεία δεν αλλάζει πορεία, είναι η γραμμή του πολιτισμού μας

είναι η γραμμή της κατασκευής, του ορθολογισμού και της τάξης

(βλέπε πολυκατοικίες, αλλά και σιδηροδρομική γραμμή, κομματική γραμμή κ.λ.π.)

Ευθεία γραμμή =

Ο ακέραιος χαρακτήρας =

Η εντιμότητα = Ο ίσιος δρόμος =

η ταχύτητα =

η Λεωφόρος =

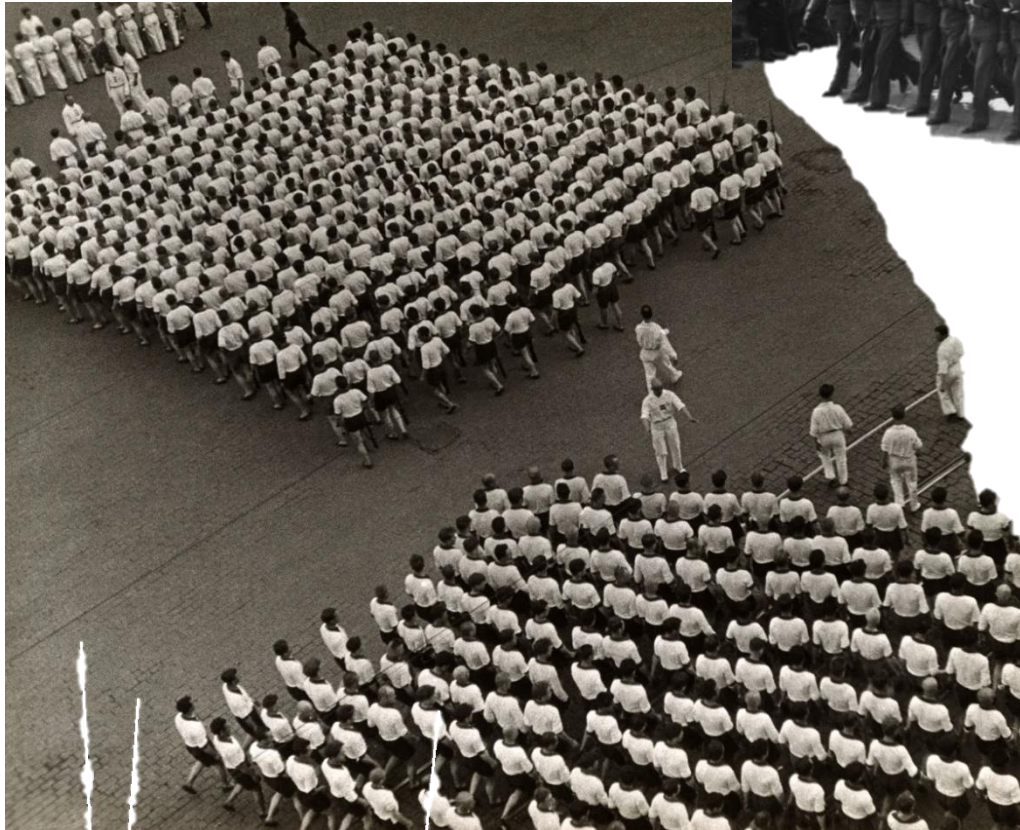
προς μια ορισμένη κατεύθυνση =

προς μία Αποστολή =

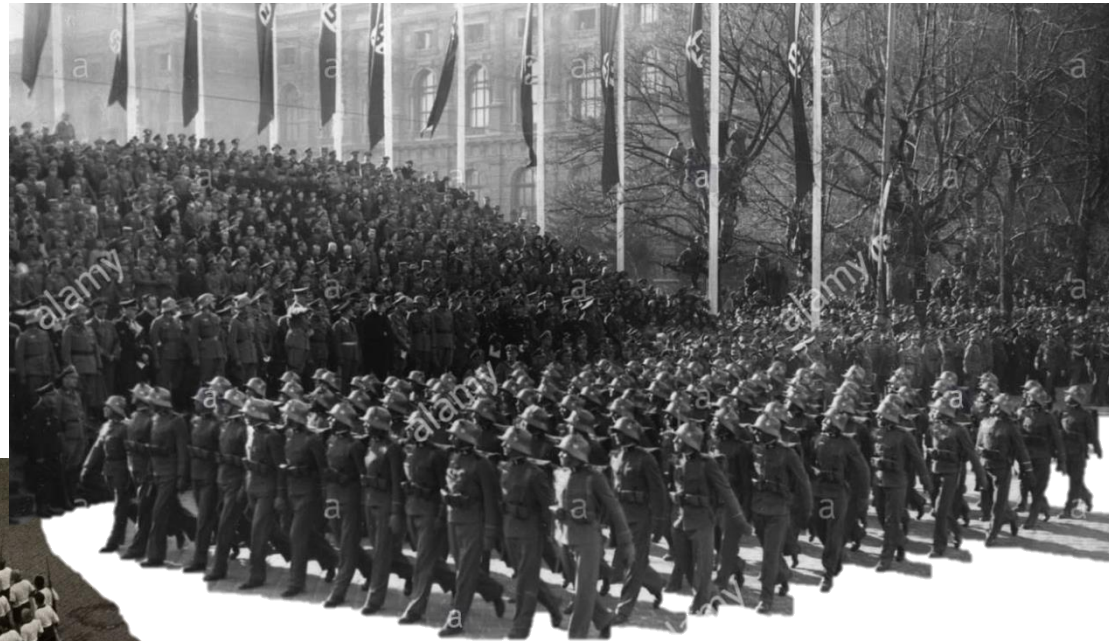
η παρέλαση

Δεκαετία 1930

Μόσχα

Βερολίνο

Ανατολικό Βερολίνο

Η κυριαρχία
της
σωματικής
διάπλασης =
Οργάνωση =
Πειθαρχία =
Υψηλοί
στόχοι

ΕΣΣΔ

ΒΕΡΟΛΙΝΟ

ΕΛΛΑΔΑ
Γυμναστικές
Επιδείξεις

Δεκαετία 60

Δεκαετία 2010

Παρίσι

Θεσσαλονίκη

**Κοινή γνώμη:
Απόψεις, πεποιθήσεις, μιας κοινότητας ατόμων για ένα θέμα.**

Πώς δημιουργείται η κοινή γνώμη;

**Το μήνυμα περνάει μέσα από την εικόνα
και ο θεατής το δέχεται
μαλακά και αυθόρμητα**

Ανεπαισθήτως

με την
«υφαρπαγή των μορφών»

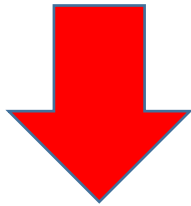
Τα σύμβολα των Μεγάλων Ιδεών

Η «υφαρπαγή των μορφών»

Η καθαρότητα της μορφής =

Η λευκότητα της μορφής

Αγνότητα, Ηθική, Γνησιότητα =

Εθνική μοναδικότητα

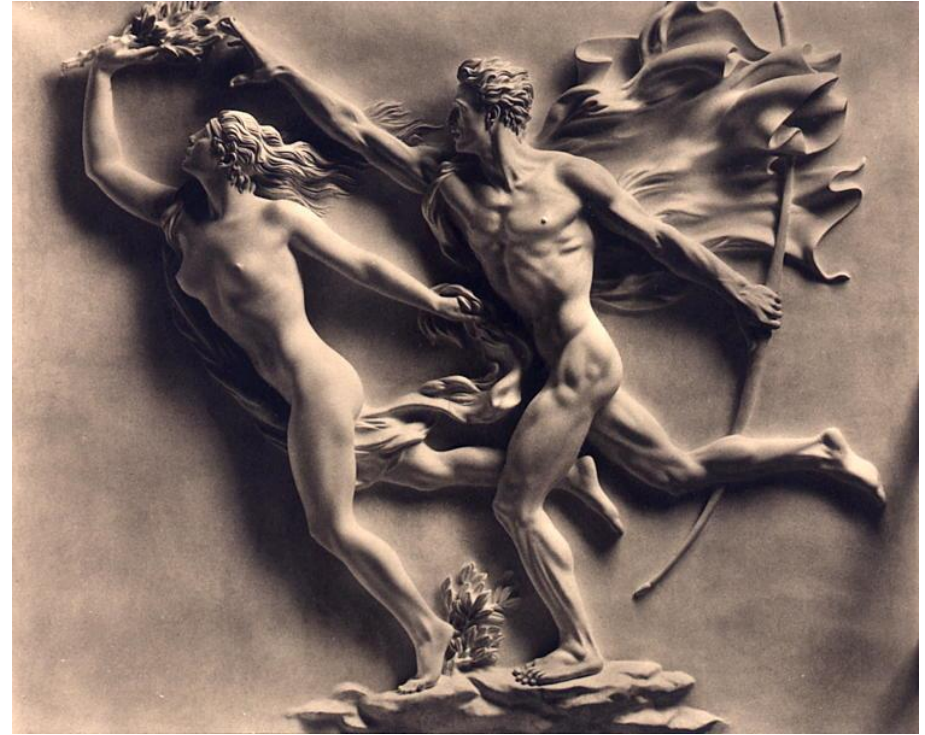
Τα σύμβολα των Μεγάλων Ιδεών

Η Τέχνη στην υπηρεσία της πολιτικής προπαγάνδας

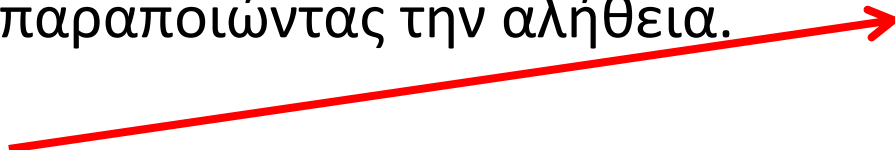
«Στην πολιτική, αυτή η όψη της εξουσίας εντοπίζεται στη χρήση της **πολιτικής προπαγάνδας**.

Για παράδειγμα, αυταρχικά καθεστώτα χρησιμοποιούν τα Μ.Μ.Ε. με σκοπό να επηρεάσουν τους ανθρώπους, επιστρατεύοντας ψέματα και παραποιώντας την αλήθεια.

Το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι της ναζιστικής Γερμανίας» .

Η «καθαρότητα» της άριας φυλής

Τα σύμβολα των Μεγάλων Ιδεών

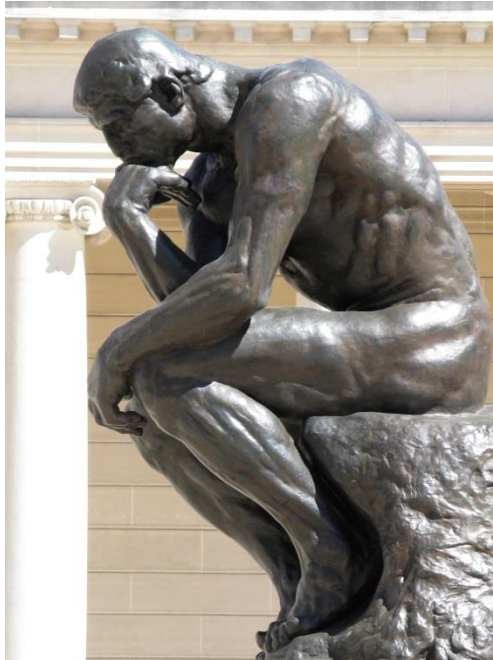

Arno Boker, 1936

Μνημείο για
τον Γκαγκάριν

Ο εργάτης ως ήρωας
αλλά και ως
σκεπτόμενος, που
μπορεί να αλλάξει τον
κόσμο

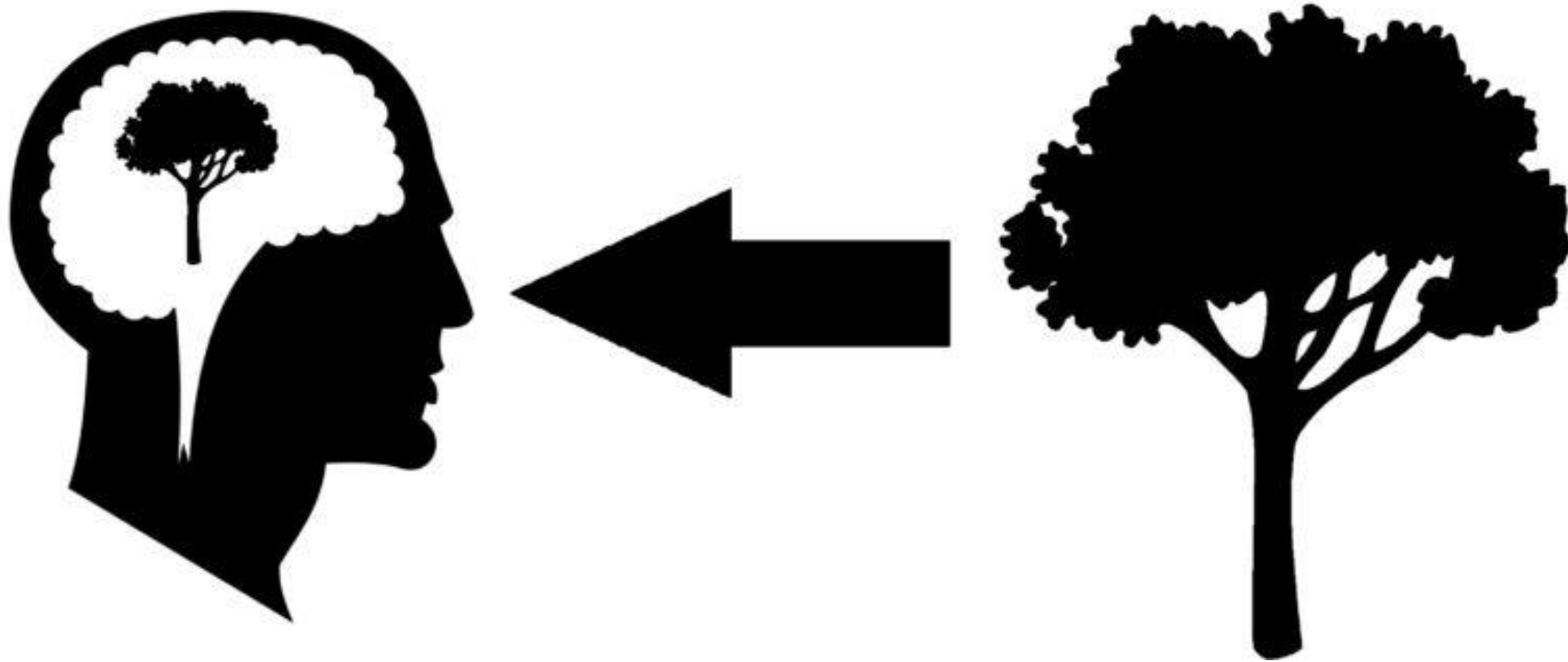

[M. Mánizer](#). *Εργάτης*. Ανάγλυφο στην πρόσοψη του Petrovsky Passage (πολυκατάστημα), τσιμέντο, Μόσχα, 1920-1921

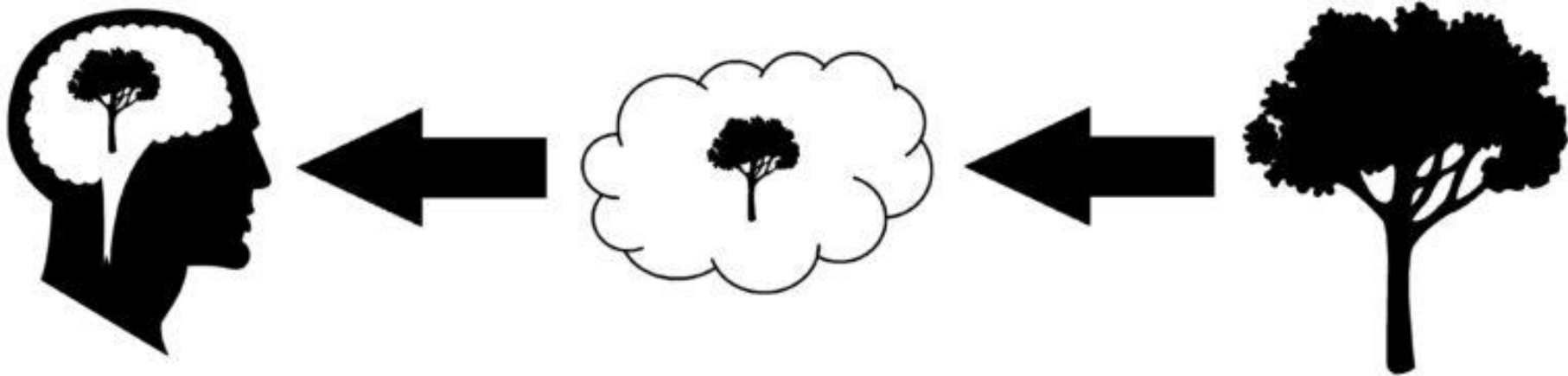
Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑ

Άμεση αντίληψη

Έμεση αντίληψη

Rene Magritte, Αυτή δεν είναι μία πίπα, 1929

Joseph Kosuth, Μία και τρεις καρέκλες, μεικτά υλικά, 1965, Ν.Υόρκη, Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης

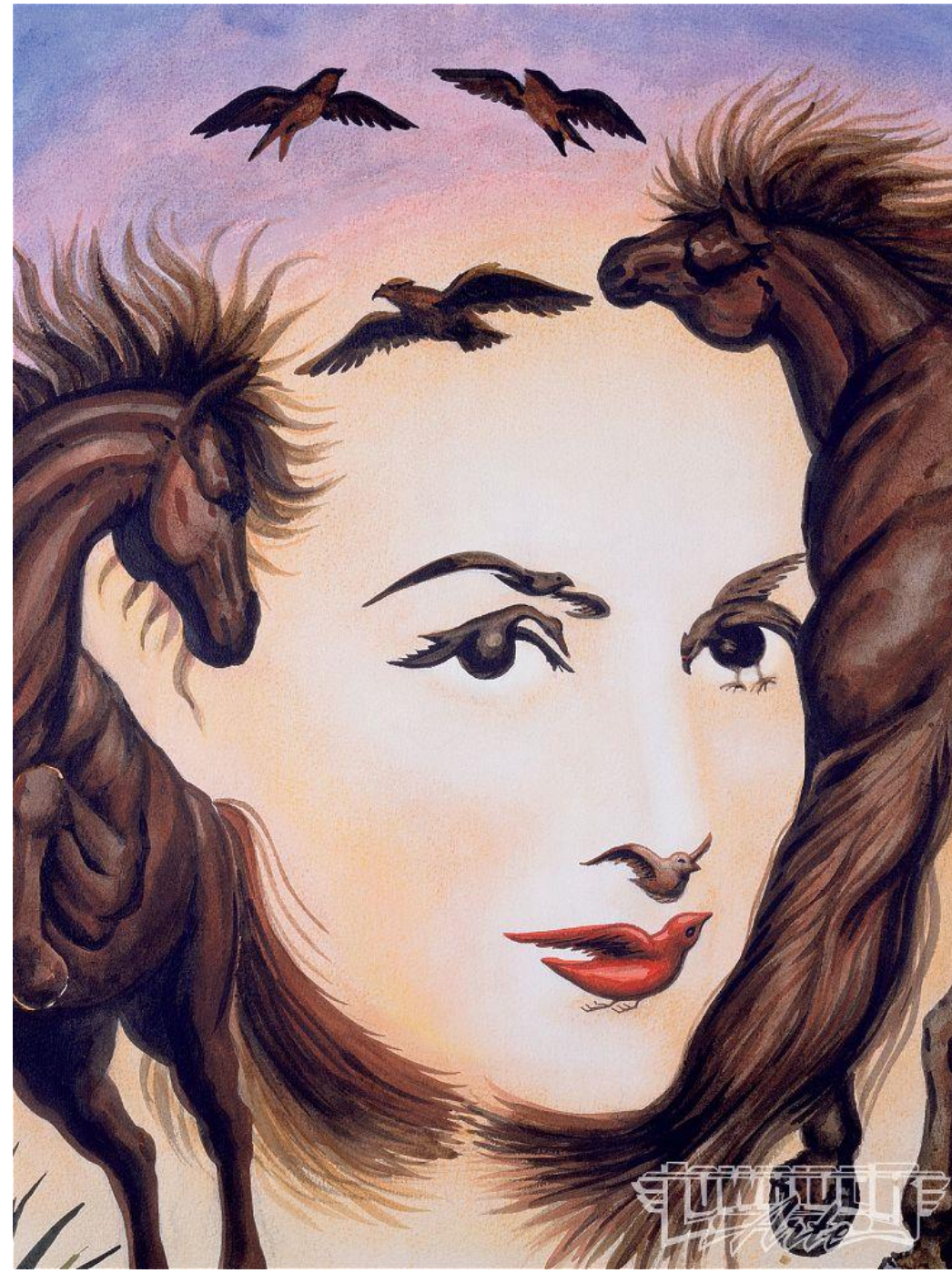
Μία και Τρεις καρέκλες (1965)

Πώς βλέπουμε;

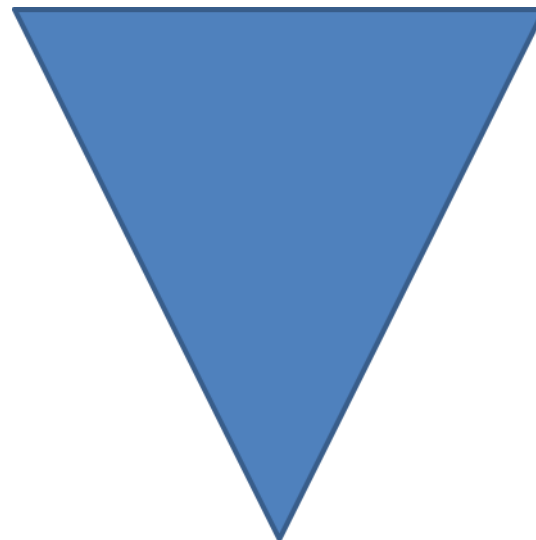
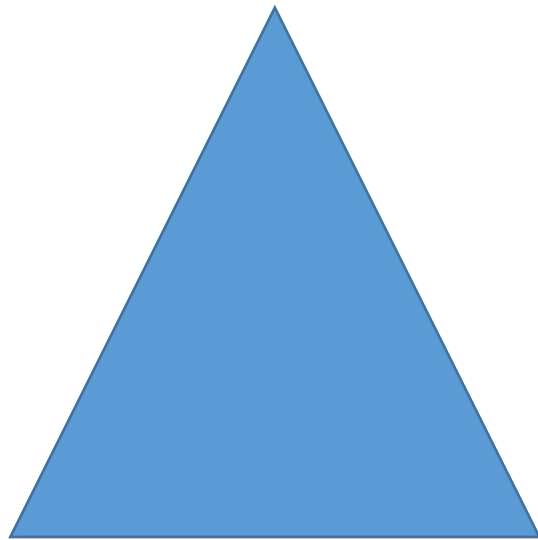

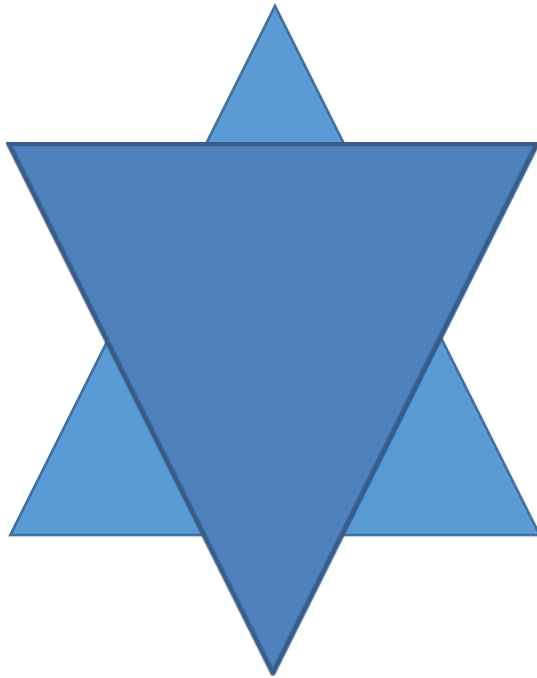
στρουκτουραλισμός

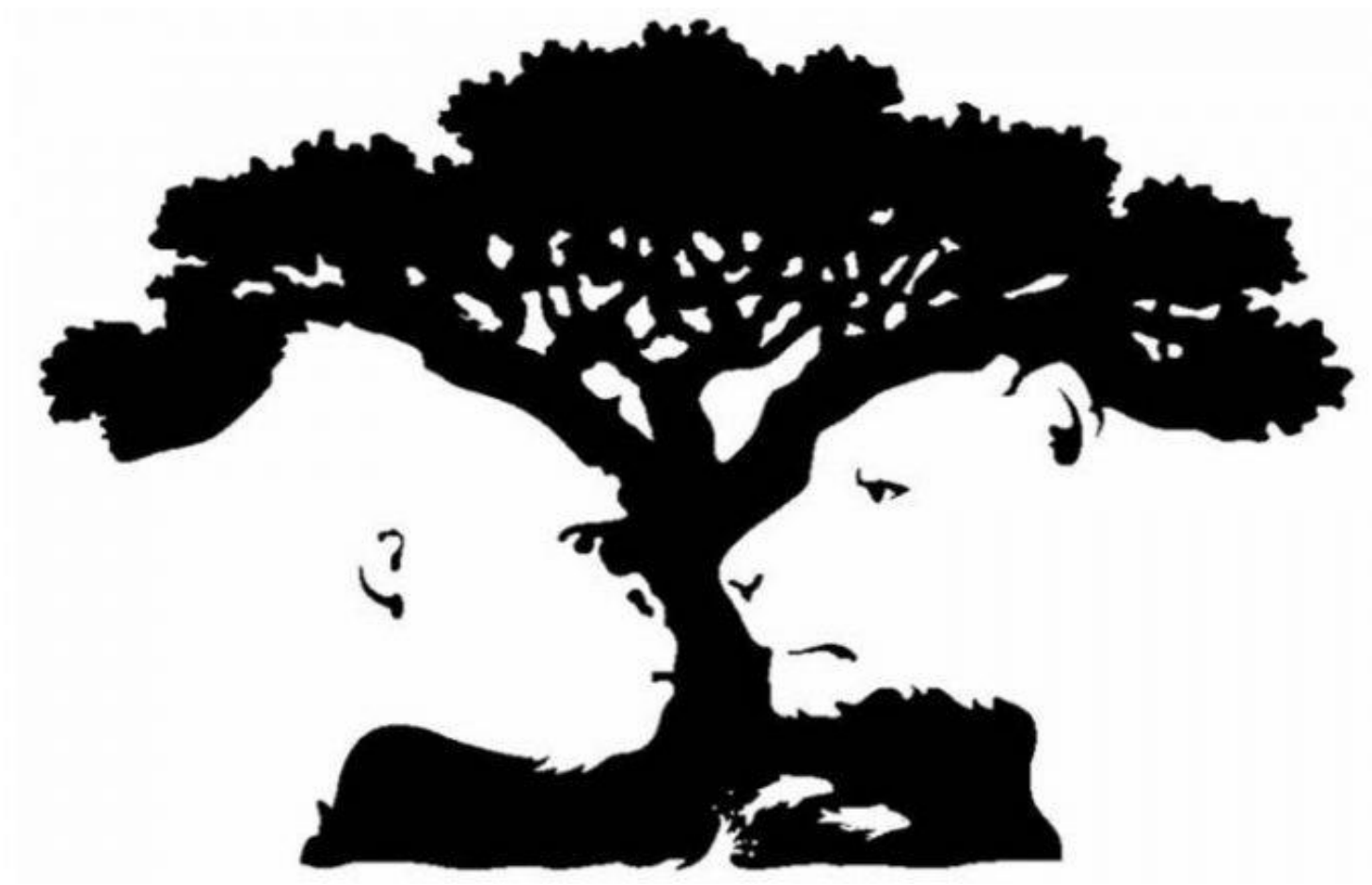
- Τα μέρη

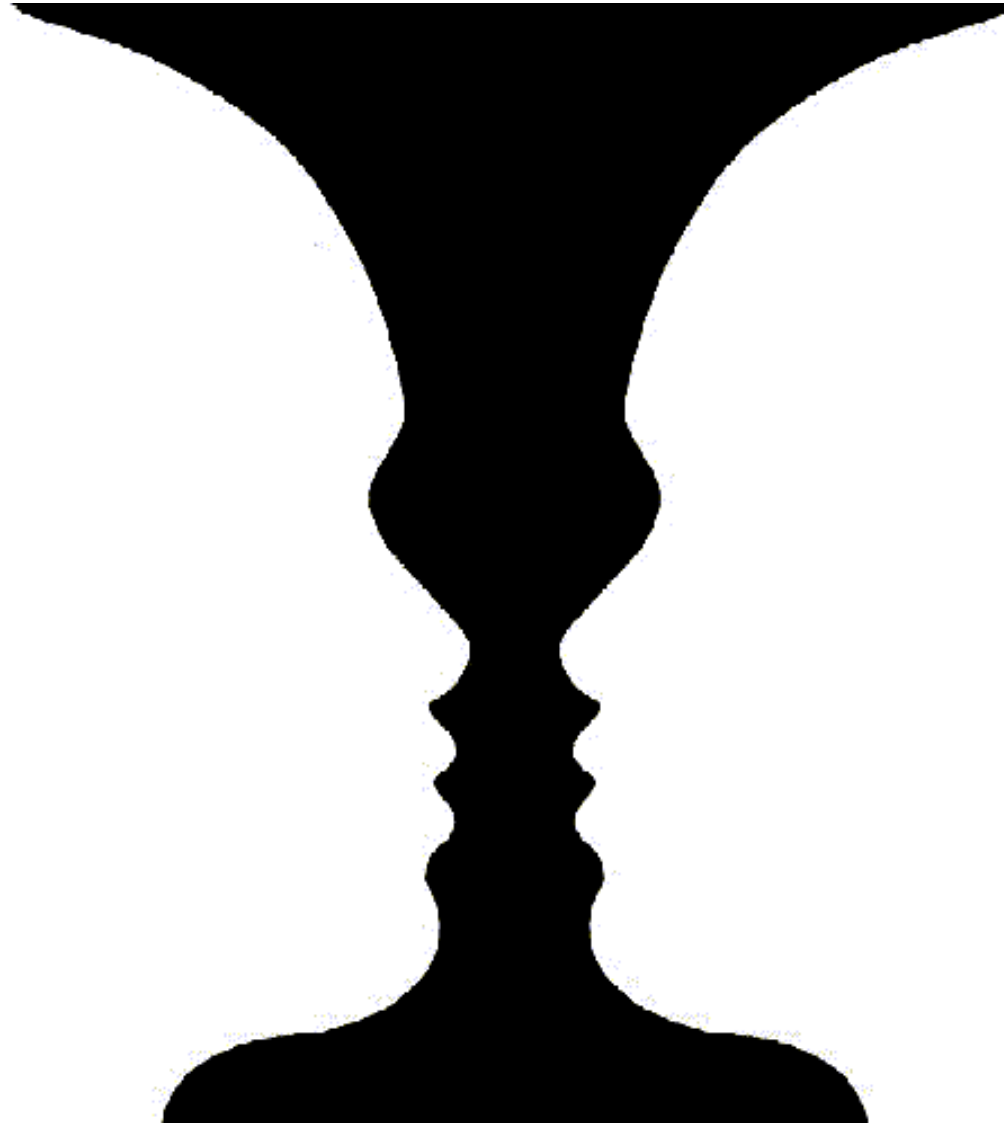
Γκεστάλτ

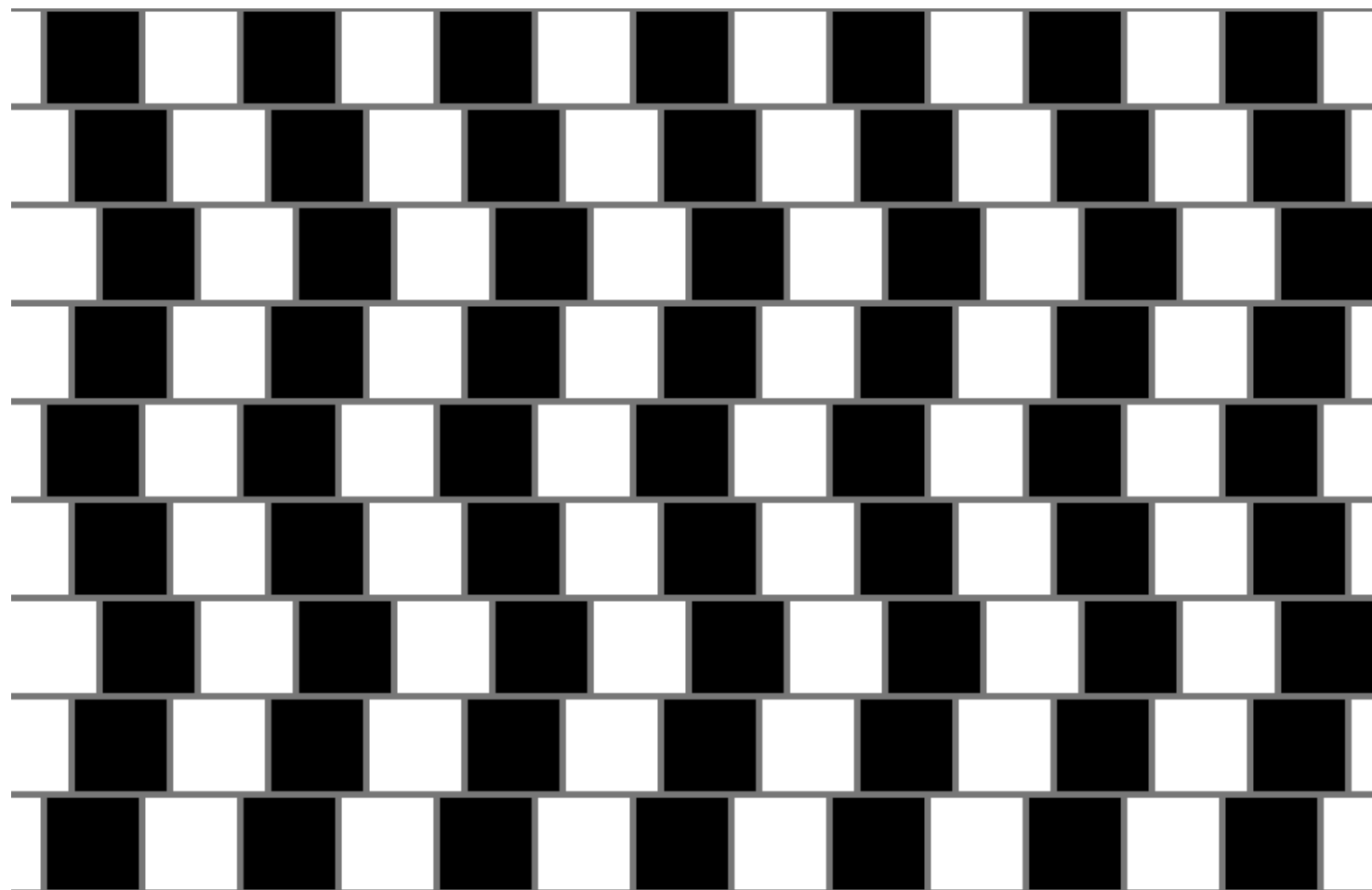
- Το όλον

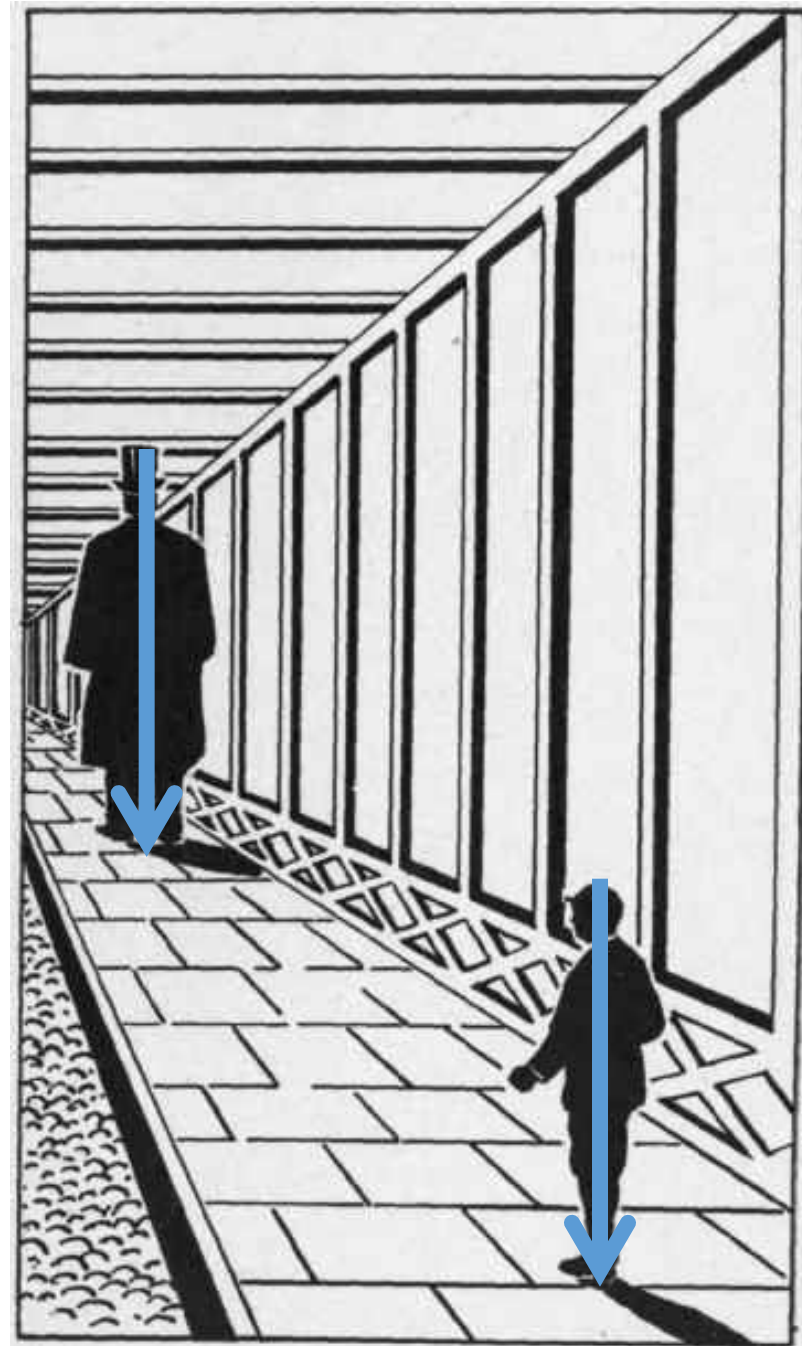

Πρόσωπο ή δοχείο;

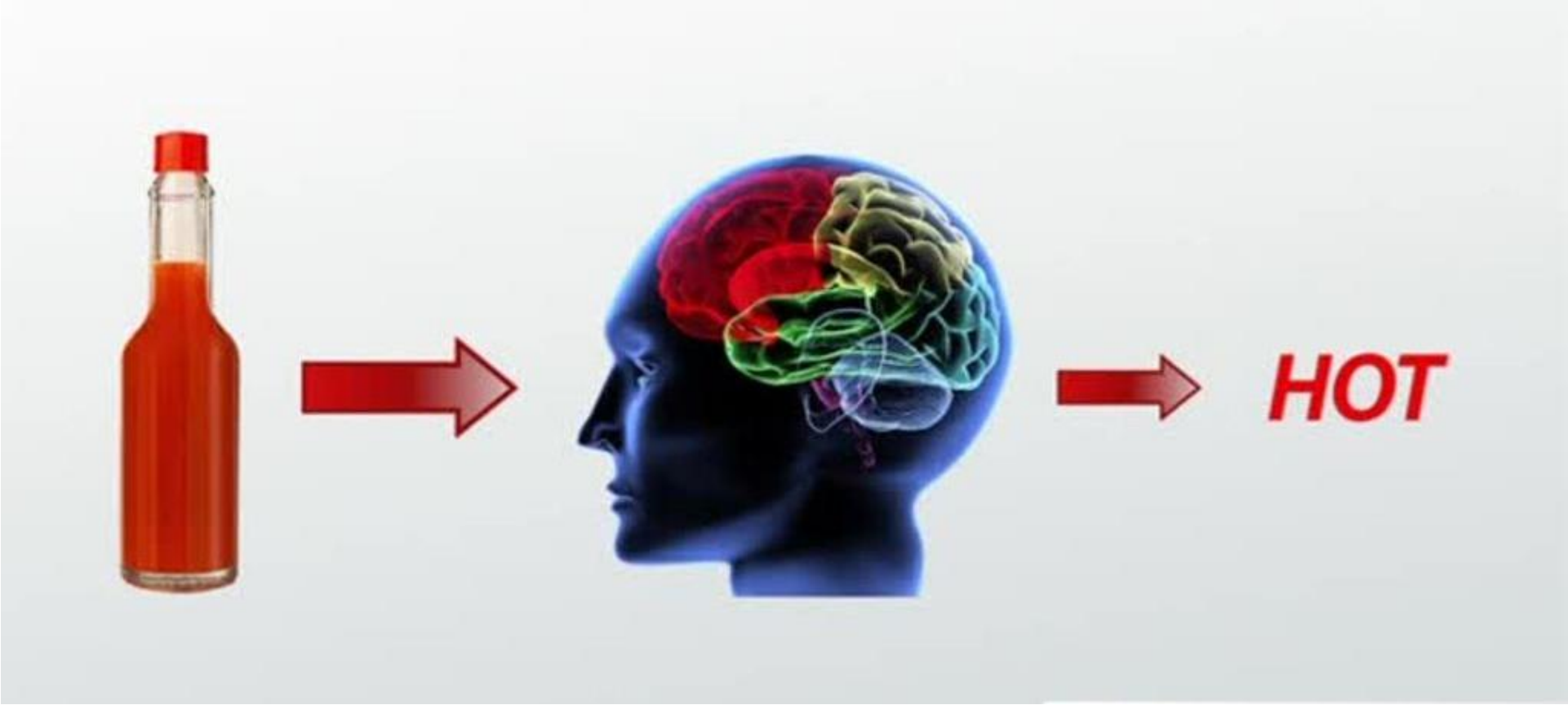

Ποια φιγούρα
είναι μεγαλύτερη;

Αυτό είναι Αυτό.

Αυτό
μπορεί να είναι και
κάτι Ἄλλο;

Ένα μήλο είναι ένα μήλο;

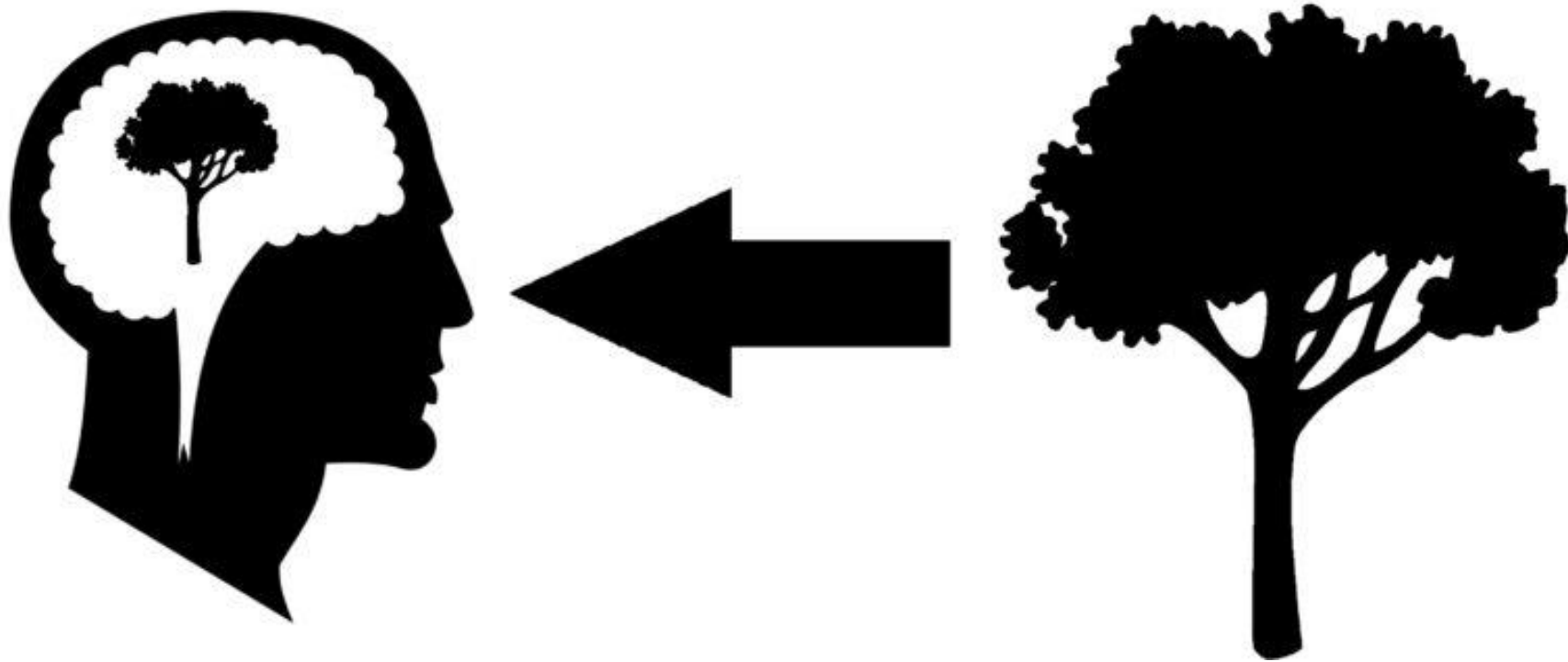

μήλο

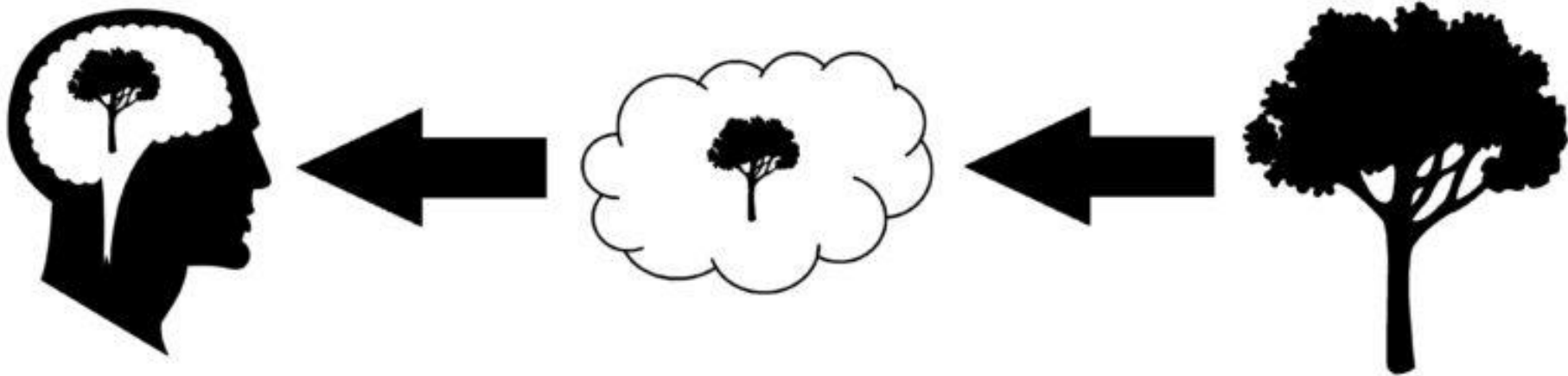
αμαρτία

iPad

Άμεση αντίληψη

Έμεση αντίληψη

Αυτό είναι Αυτό.

Αυτό
μπορεί να είναι και
κάτι Ἄλλο;

Σήμερα **ΤΟ** απόγευμα

ΣΗΜΕΡΑ το απόγευμα

σήμερα το **ΑΠΟΓΕΥΜΑ**

Φωτιά

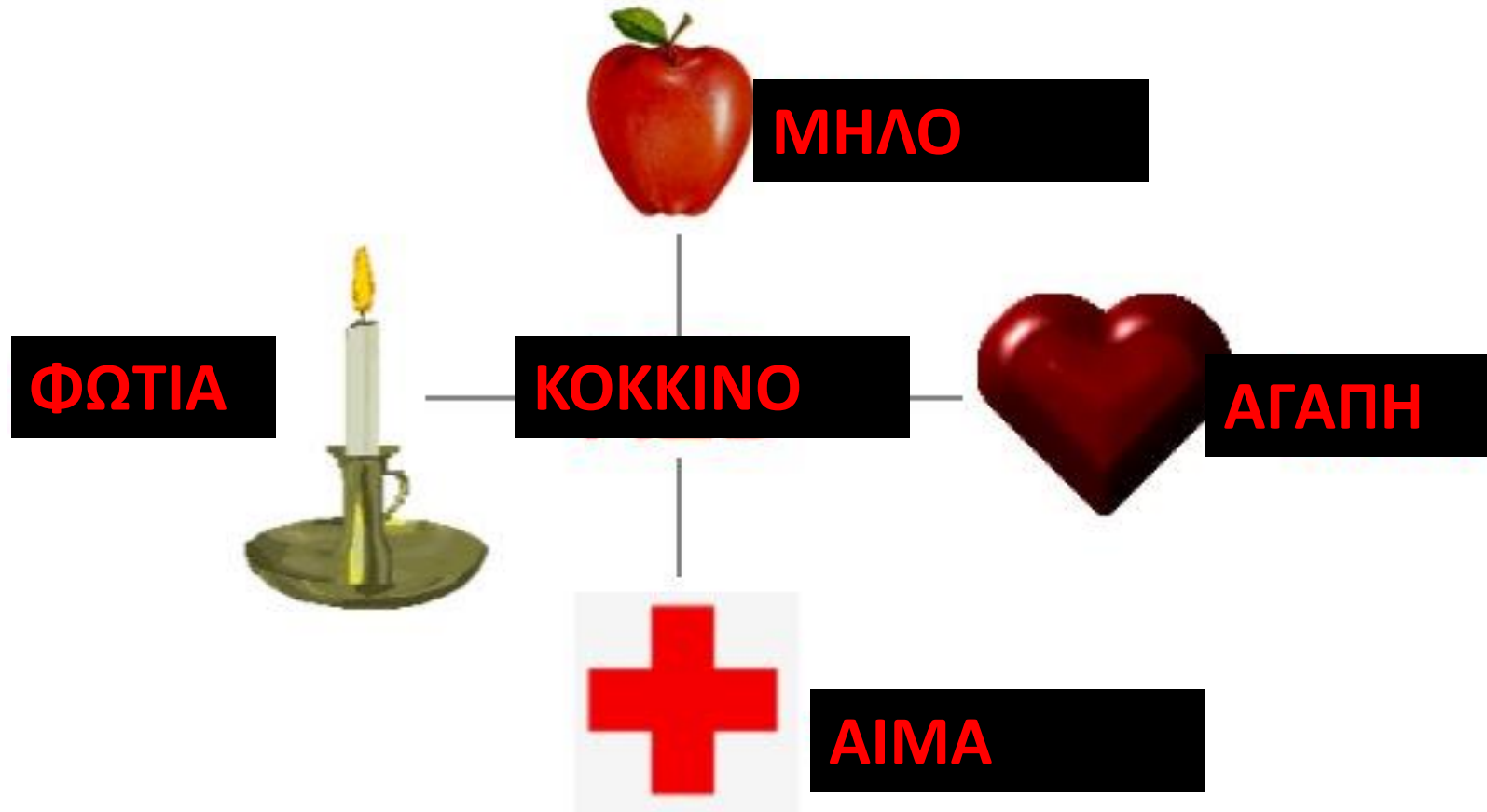
ΦΩΤΙΑ

ΦΩΤΙΑΑΑΑΑΑΑΑ

Φαντασία και συνειρμός

Οι συνδέσεις μέσω της
φαντασίας
μεταξύ των πραγμάτων
έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία
νέων πραγμάτων

ένας συνειρμός για ένα σύμβολο

~~Τι είναι ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ;~~

Πώς γίνεται αντιληπτή η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ;

Με τις αισθήσεις
Ή Με το νου

Η Πραγματικότητα είναι κρύα και αντικειμενική;

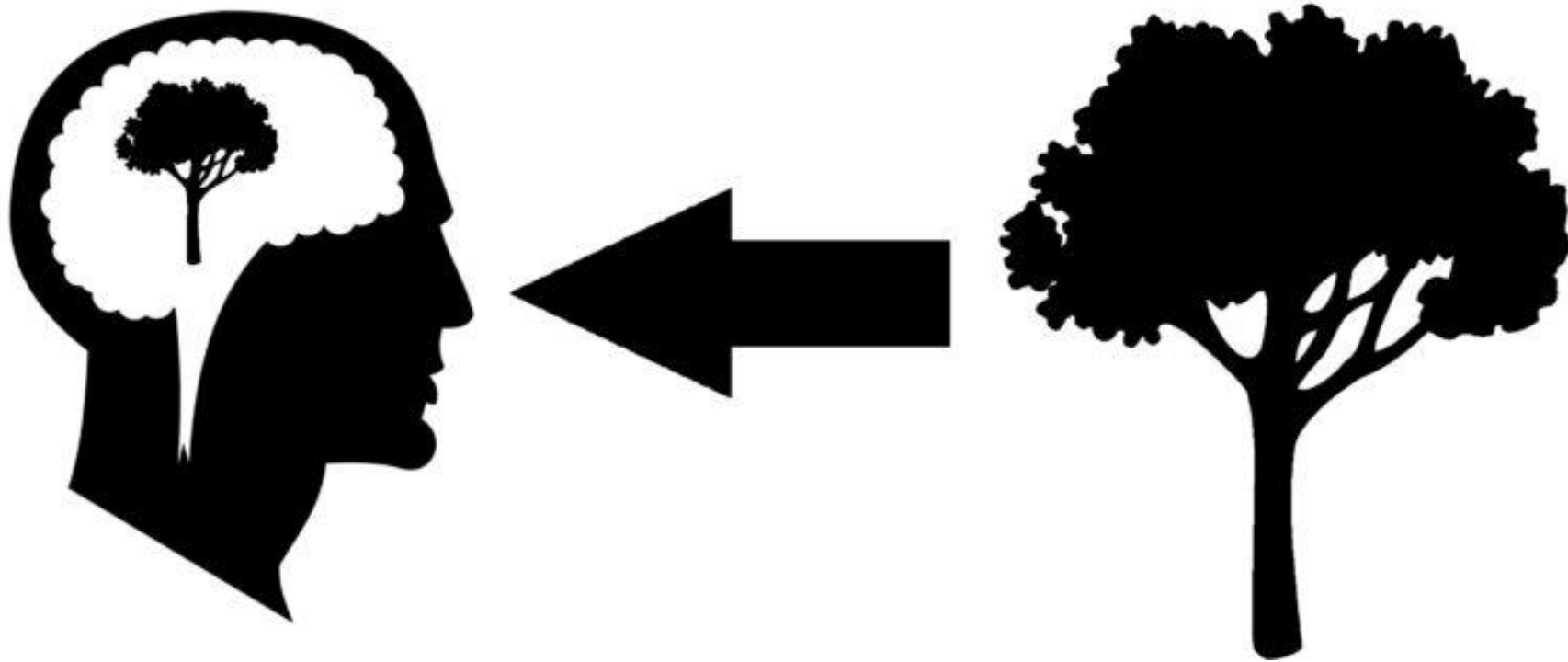

Paul Cezanne

- Όχι βάθος
- Όχι έδαφος, ουρανός και βουνά, αλλά ζωγραφική=βιωμένη πραγματικότητα=από κοντά=από μέσα=με το σώμα

Άμεση αντίληψη

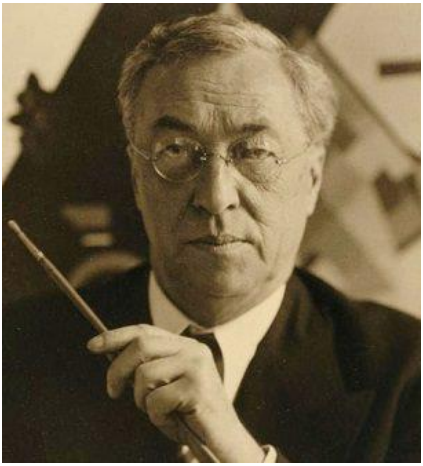

Wassily Kandinsky, 1866-1944

Για το Πνευματικό στην τέχνη, 1910

Η ΎΛΗ ΔΟΝΕΙΤΑΙ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ ΚΡΑΔΑΣΜΟΥ

Αναπαριστώ όχι τα πράγματα αλλά
το αύλο, το πνευματικό

«Όπως ο Μουσικός μπορεί να
μεταδώσει τα συναισθήματά του από
μία ανατολή ήλιου χωρίς να
χρησιμοποιήσει τη λαλιά ενός κόκορα,
έτσι και ο ζωγράφος διαθέτει καθαρώς
ζωγραφικά μέσα για να ντύσει τις
εντυπώσεις του από ένα πρωινό, χωρίς
να πρέπει να ζωγραφίσει και τον
κόκορα» σελ.189

**ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΕΣΑ ΚΑΙ
ΕΞΩ**

**ΤΟ ΕΞΩ ΕΊΝΑΙ ΨΕΥΔΑΙΣΘΗΣΗ
ΤΟ ΜΕΣΑ ΕΊΝΑΙ Η ΑΛΗΘΕΙΑ**

**«Η αφαίρεση είναι η αποθέωση
του πραγματικού και όχι η πτώση του»**

**Με την εν αίσθηση
κάθε κεντρικότητα και ιεραρχία**

Ακορόνεται

**Η Τέχνη έχει πνευματική
δύναμη**

Όλα γίνονται ΕΝΑ

W.Kandinsky
Overcast,
1917

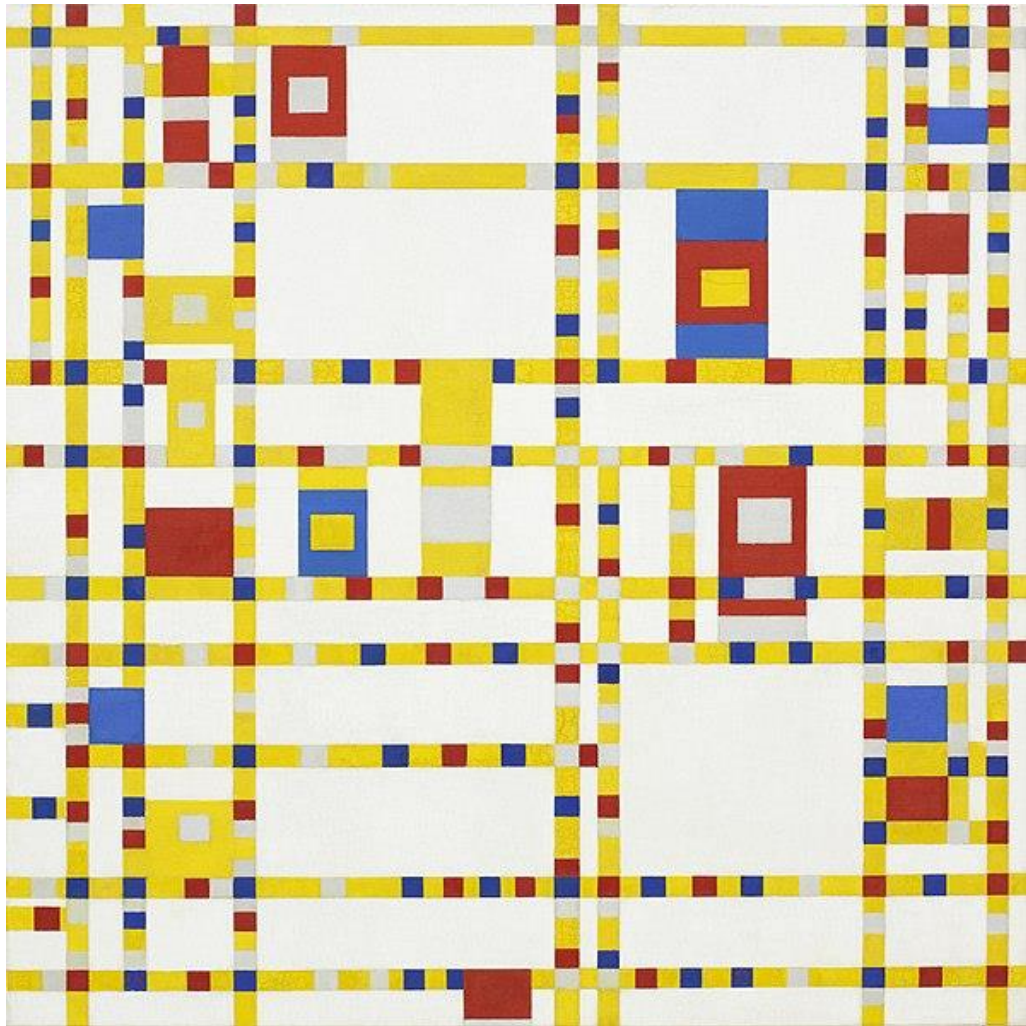

Τι είναι **Αφαίρεση**;

ΤΙ ΑΦΑΙΡΩ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ;

Τα «πράγματα»
Τα res

Απομάκρυνση από τα θέλγητρα του ορατού

Piet Mondrian (1872-1944),
Broadway Boogie Woogie, 1942

Γεωμετρική Αφαίρεση

Λυρική Αφαίρεση

Wassily Kandinsky (1866-1944),
Composition X, 1939

Γεωμετρική Αφαίρεση

Οι αρχές του Νεοπλαστικισμού - De Stijl:

Καθαρή αφαίρεση

Πρωτεύοντα χρώματα

Ευθείες γραμμές, ορθές γωνίες

Γεωμετρικά σχήματα

Piet Mondrian
(1872-1944)

Απομάκρυνση από τα θέλγητρα του ορατού
=
επιστροφή στο πραγματικά πραγματικό

Το δέντρο ΚΑΘΕΤΟΣ ΚΑΙ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ Γη και Ουρανός

“οι δύο αντιθετικές δυνάμεις που διαμορφώνουν τη γή είναι η οριζόντια γραμμή της δύναμης που είναι η πορεία της γης γύρω από τον ήλιο. Και η κάθετος βαθιά χωρική κίνηση των ακτινών που πηγάζουν από το κέντρο του ήλιου»

Ορισμός του De stijl ως στιλ και ως ιδέα

*«η καθαρή πλαστική όραση
θα χτίσει **μία νέα κοινωνία***

*Η τέχνη της απόλυτης καθαρότητας
θα δώσει στον άνθρωπο, στον
μελλοντικό άνθρωπο,
τις πνευματικές αξίες
που χρειάζεται»*

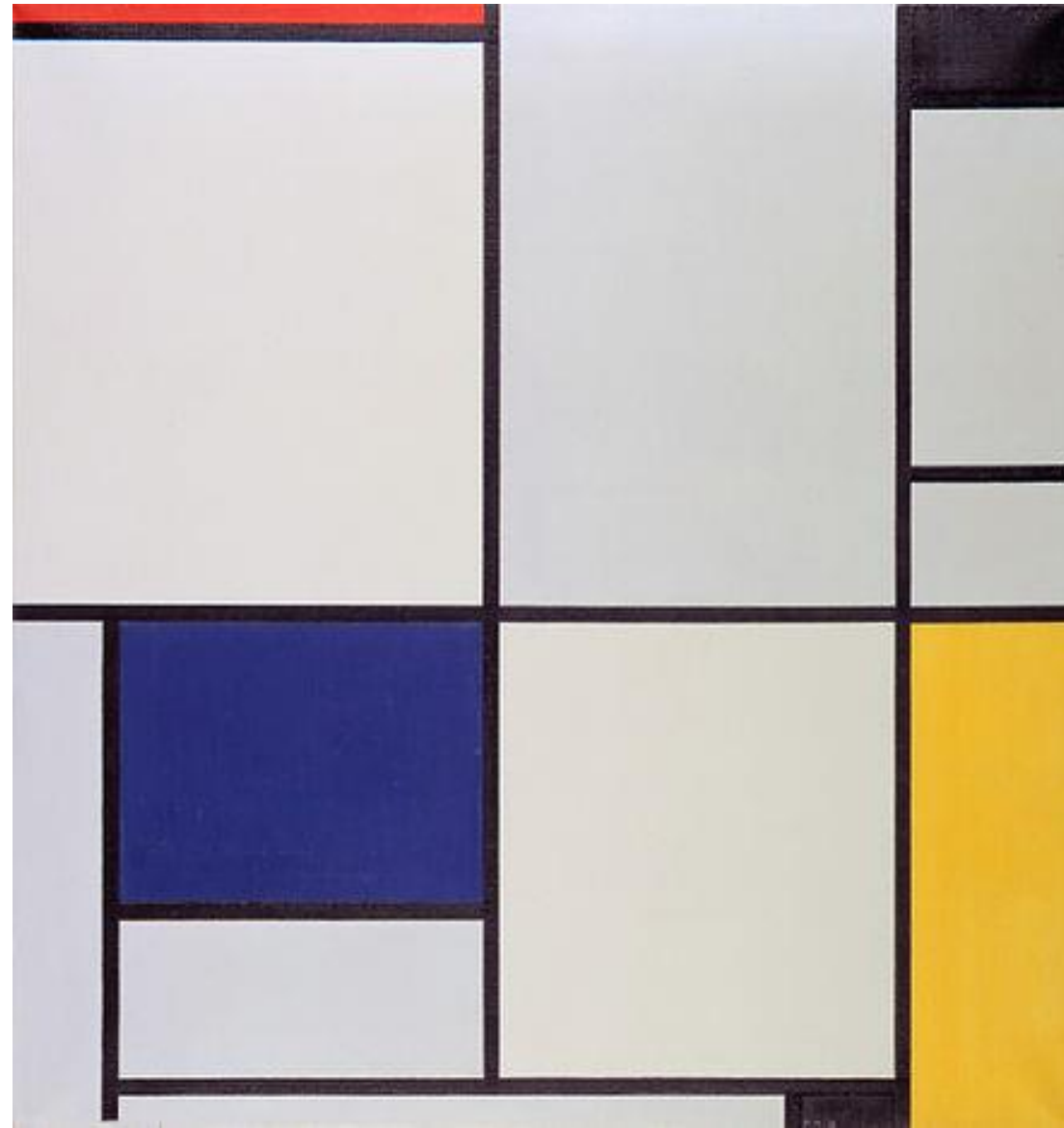
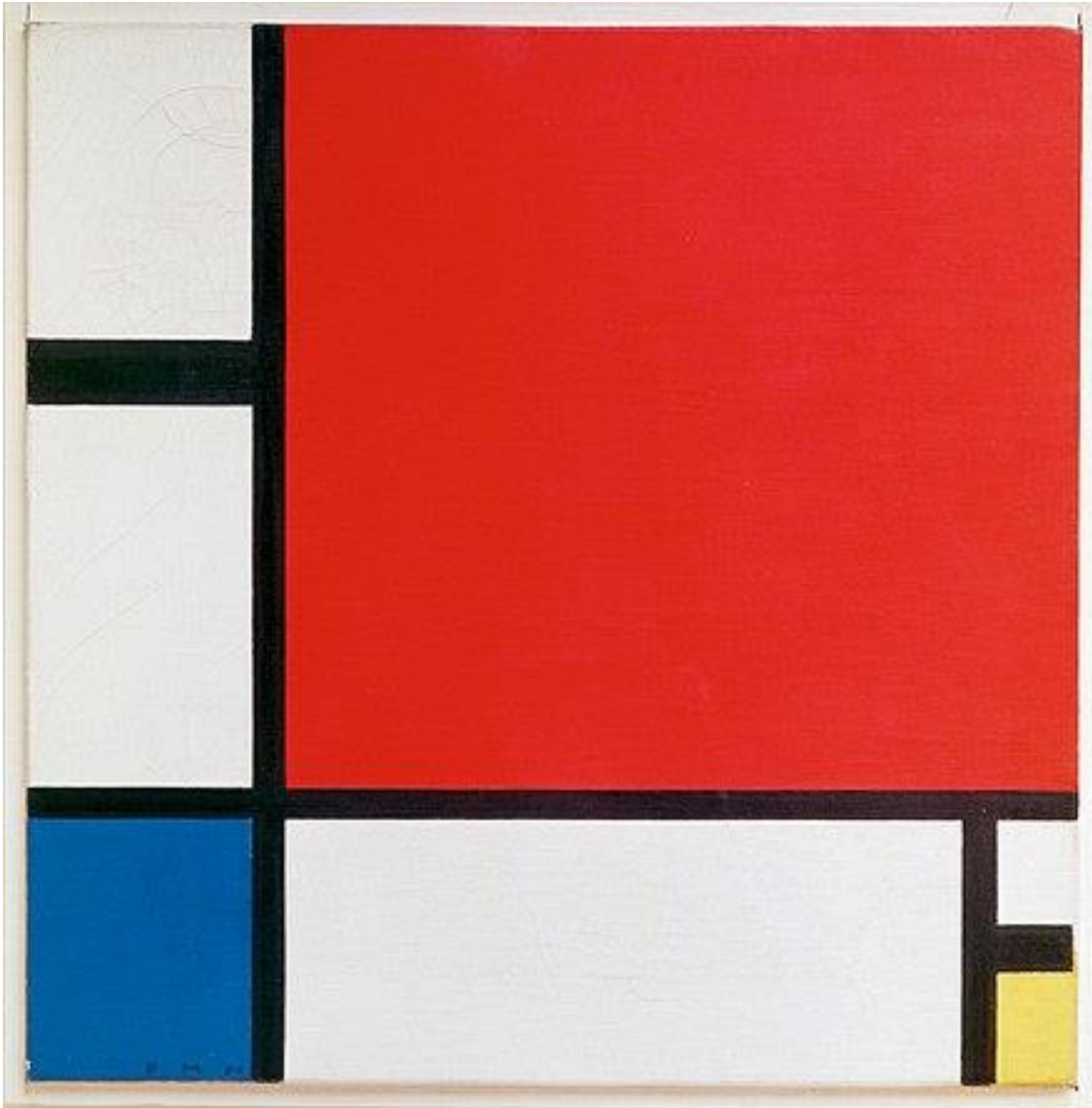

Tableau I, 1921,

Σκοπός: η τέχνη να
αποκαθαρθεί από την
ιδιοσυγκρασία:
**Να γίνει ακριβής και
απόλυτη**
=
Οικουμενική

Composition II in Red, Blue, and Yellow, 1930

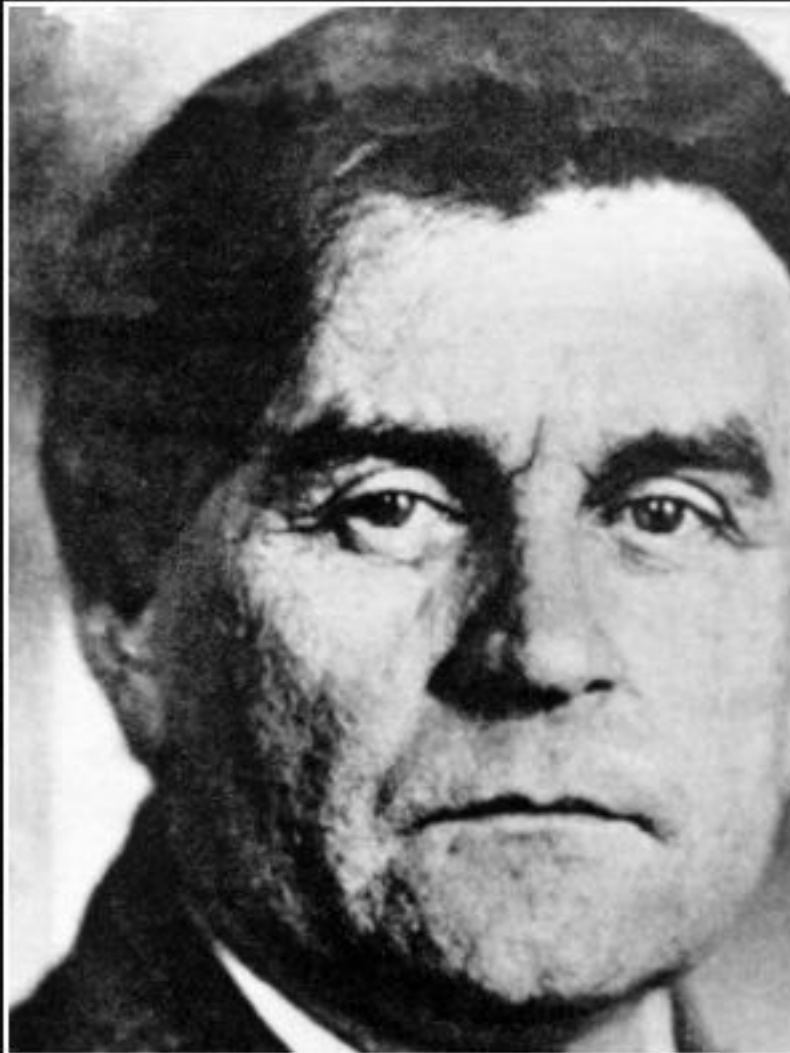
Πώς μετατρέπουμε σε πίνακα
αυτό που δεν μπορεί να γίνει εικόνα;
Αυτό που δεν γίνεται ούτε να εξιστορηθεί
ούτε να περιγραφεί;

Το «αισθάνεσθαι»

Μάλεβιτς:
το μη περιγράψιμο
το μη εξιστορήσιμο
το απaráστατο
γίνεται πίνακας:

Το «αισθάνεσθαι»

Σουπρεματισμός 1913 - 1919

**Με τον όρο Σουπρεματισμό εννοώ
την κυριαρχία (supremacy) του
καθαρού συναισθήματος στην
δημιουργική τέχνη.**

— Kazimir Malevich —

Kazimir Severinovič Malevič
(1879-1935)

1915

Σουπρεματιστικό
Μανιφέστο

**Σουπρεματισμός σημαίνει την Υπεροχή
του καθαρού αισθήματος**

την αίσθηση

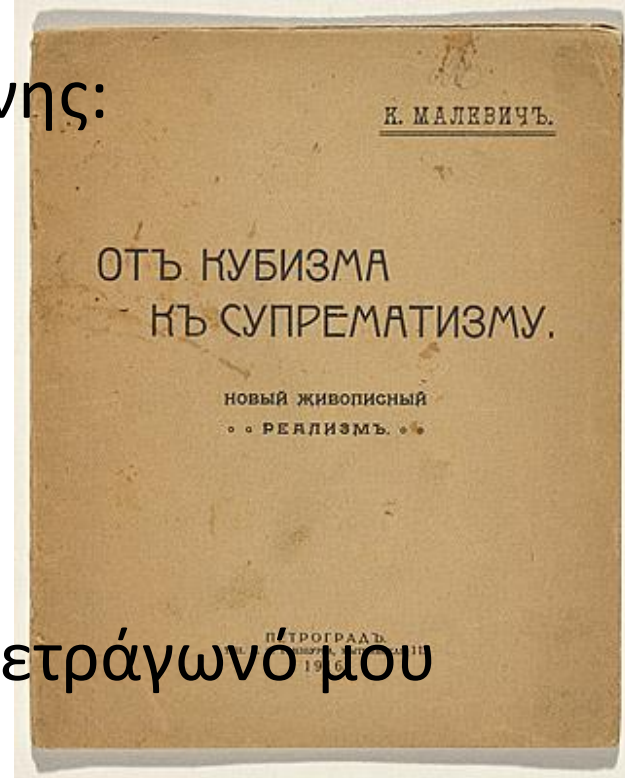
**Το αίσθημα
τη συγκίνηση**

Που ωθεί

Τον άνθρωπο στη δημιουργία

Ο Σ. Επανα - ανακάλυψε την καθαρή τέχνη
Που σκεπάστηκε από τα υλικά πράγματα

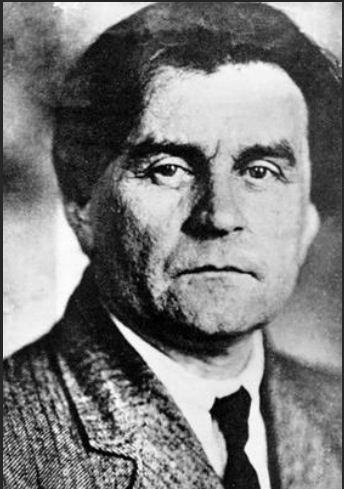
Το αίσθημα που γεννάει τα έργα Τέχνης:
Η αληθινή καλλιτεχνική τους αξία

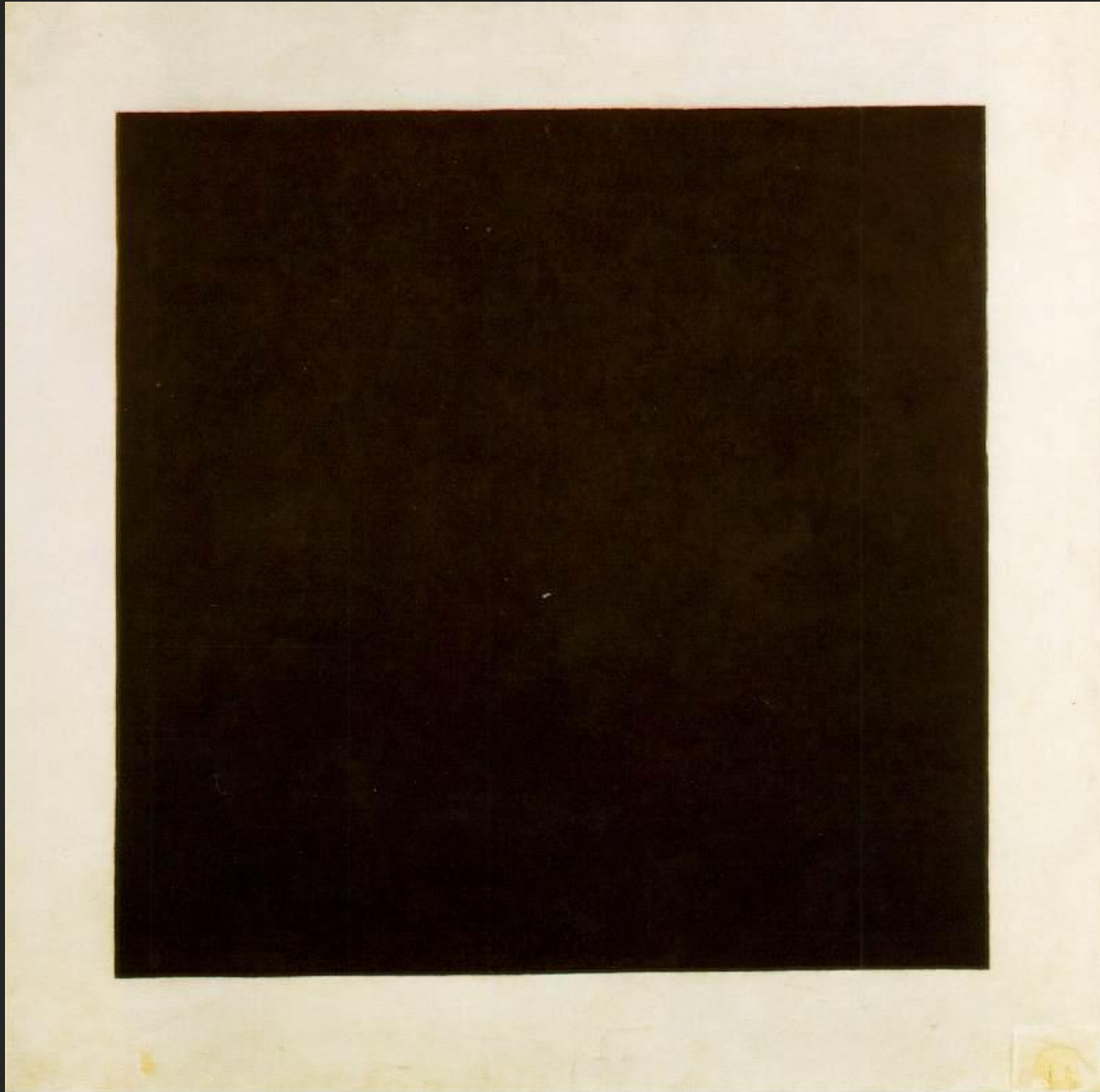
Βλέπουν το τετράγωνό μου
άδειο.

Γιατί δεν ξέρουν να διακρίνουν
τίποτε άλλο στα έργα παρά
Την ευχέρεια με την οποία ο
καλλιτέχνης αναπαριστά τα
αντικείμενα

➤ Το «αισθάνεσθαι» ως πρωτεύον σε όλα

Kazimir
Severinovič
Malevič (1879-
1935)

**Μαύρο
Τετράγωνο**
[1913] 1923-
29;
Λάδι σε
μουσαμά,
106.2 x 106.5
εκ.
Εθνικό
Μουσείο,
Αγ.
Πετρούπολη

*Στροφή προς τα μέσα:
Αναζητώντας το Απόλυτο*

**Καινούρια συνείδηση
Αντικαθιστώντας το ατομικό με το οικουμενικό**

Με στόχο την παγκόσμια συνεννόηση

- Απελευθέρωση του έργου από
Κ'ΑΘΕ εξωτερικό ορατό στοιχείο
- Εξάλειψη της φλυαρίας των πραγμάτων

ΜΟΝΟΝ ΕΤΣΙ Η ΤΕΧΝΗ ΘΑ ΜΠΟΡΕΣΕΙ

να αποκαλύψει

- το αόρατο,
- Το καθαρό
- Το κρυμμένο,
- το supremus, το απόλυτο

Σουπρεματισμός

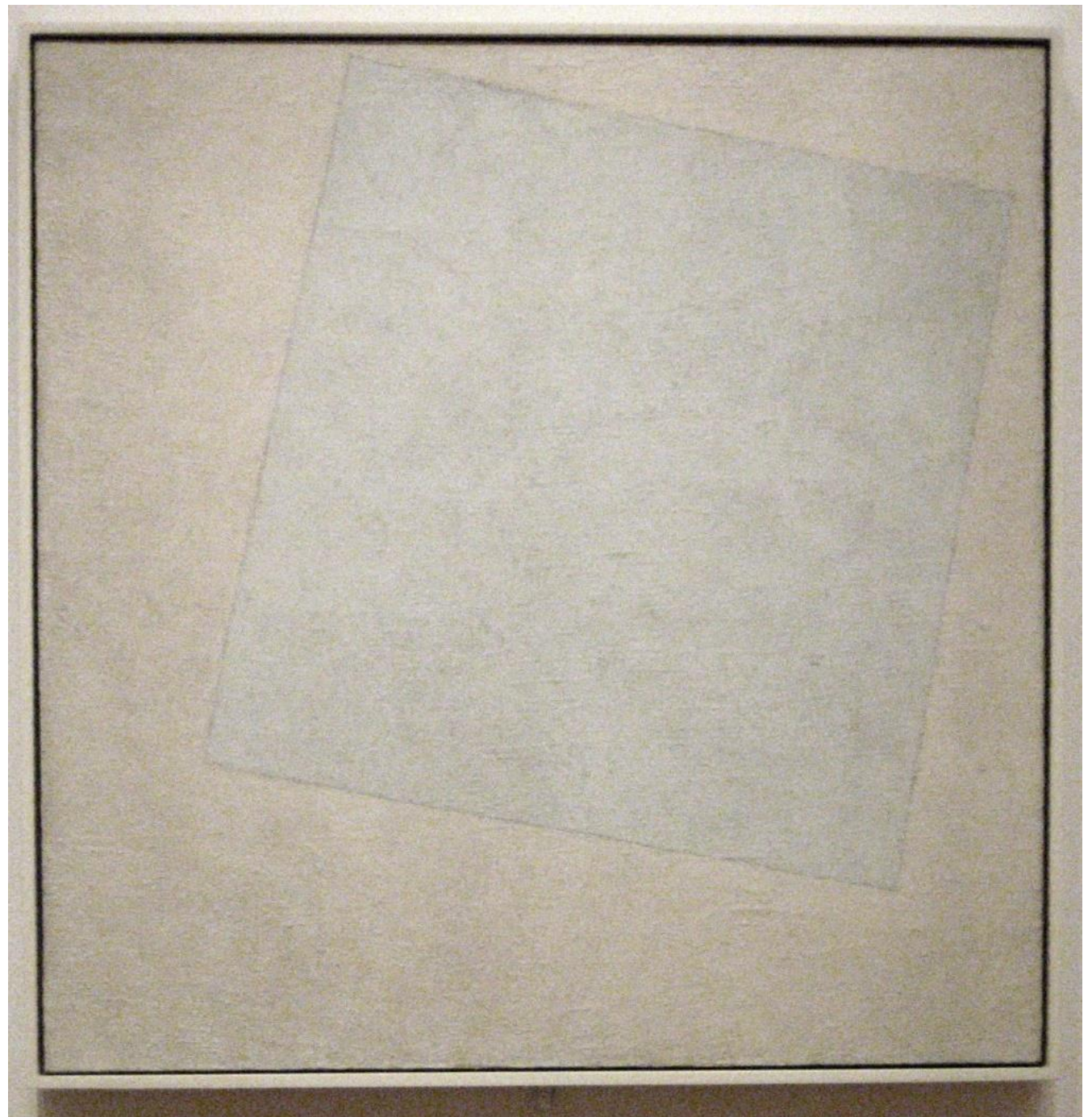
Kasimir Malevich

Μαύρο

τετράγωνο 1915

Λευκό

τετράγωνο 1918

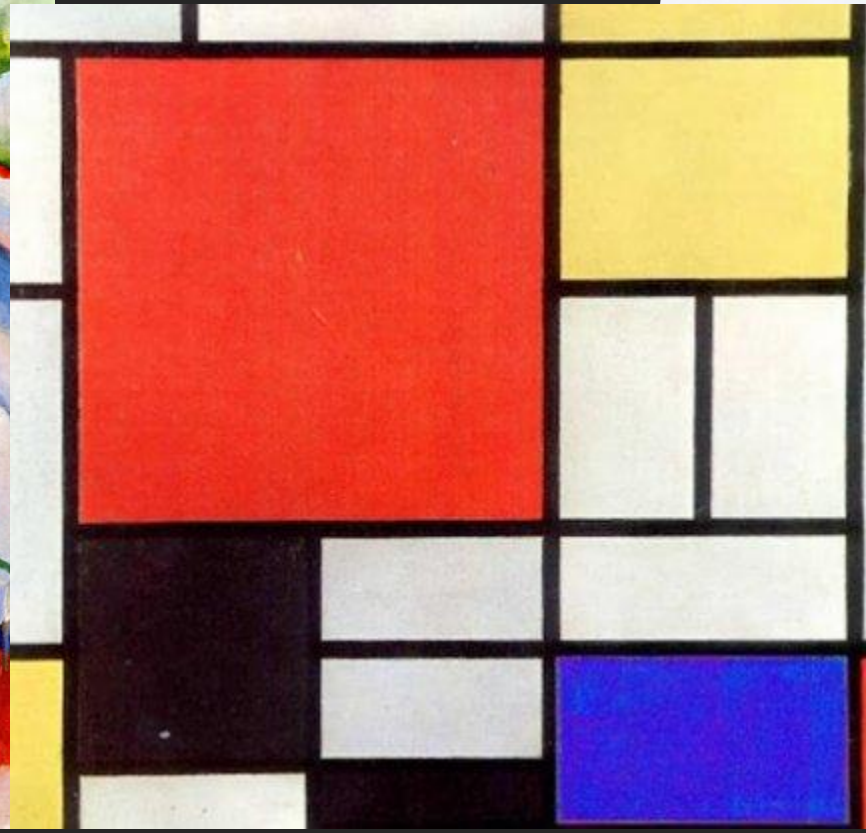
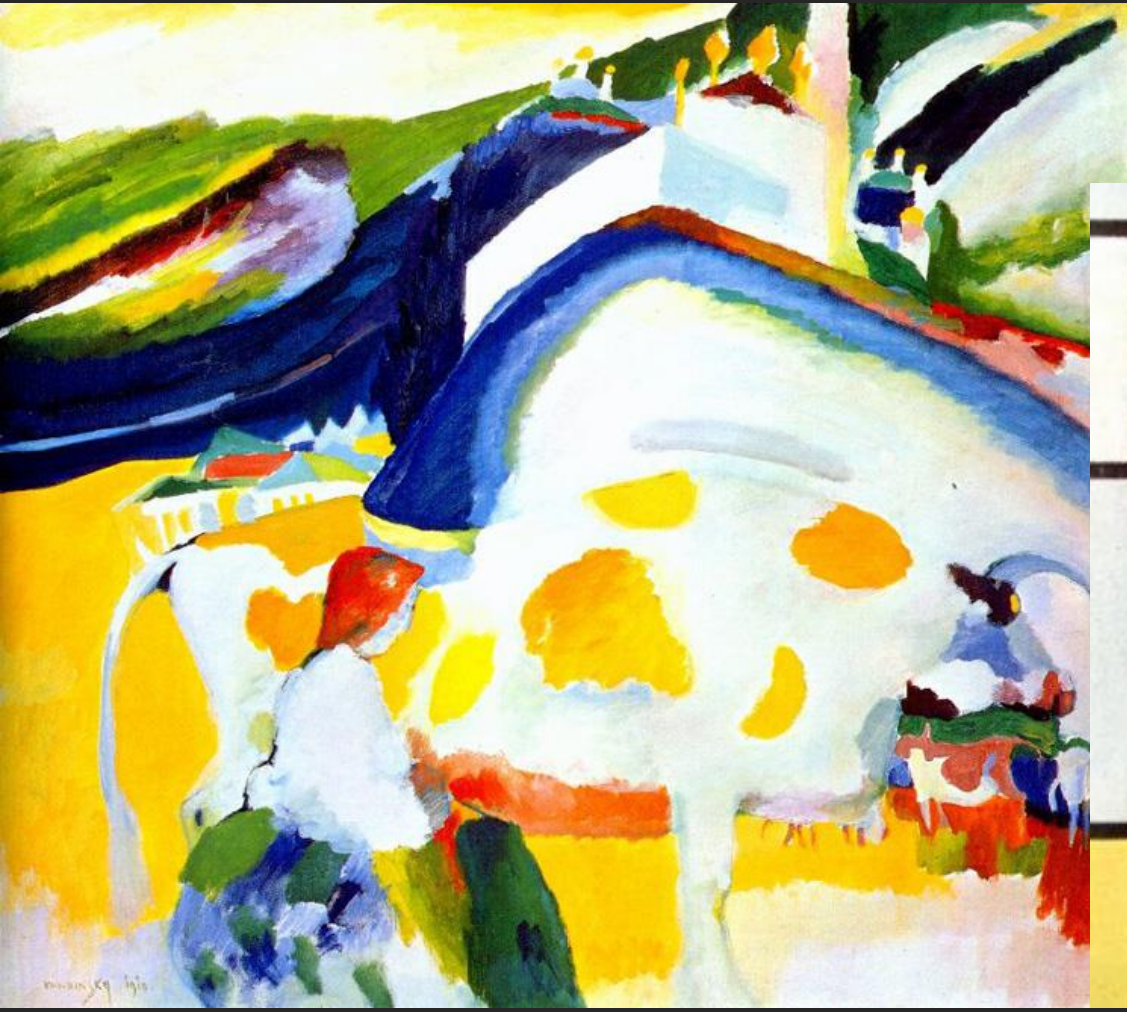
Το κενό δεν είναι κενό αντίθετα είναι γεμάτο

Η αφαιρετική ζωγραφική
δεν απομακρύνεται από το πραγματικό

αντίθετα
το σημαδεύει στην καρδιά

Στροφή προς τα μέσα:
Πνευματικός κόσμος:
ΑΦΗΡΗΜΕΝΗ ΤΕΧΝΗ

Σε αναζήτηση
μιάς
Οικουμενικής
Γλώσσας

ΜΕΤΑ ΤΟΝ Β΄ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

1945

ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΣ ΕΞΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟΣ ACTION PAINTING

1950

ΑΜΟΡΦΗ ΤΕΧΝΗ ART INFORMEL

1960

- ΜΙΝΙΜΑΛΙΣΜΟΣ
- ΠΟΠ ΑΡΤ ΚΑΙ ΝΕΟΝΤΑΝΤΑΙΣΜΟΣ **POST MODERN**
- ΕΝΝΟΙΑΚΗ ΤΕΧΝΗ: ΒΙΝΤΕΟ ΑΡΤ, ΠΕΡΦΟΡΜΑΝΣ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

• **1980**

- ΜΕΤΑ ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ
- ΔΙΑ-ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ
- ΝΈΟ ΕΞΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟΣ

• **1990**

- ΌΛΑ ΙΣΧΥΟΥΝ

• **2017**

• **META MODERN**

- ΣΗΜΕΡΑ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ: ΒΙΝΤΕΟ ΑΡΤ, ΠΕΡΦΟΡΜΑΝΣ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

• POST MODERN

- Δεν υπάρχουν «μεγάλες αφηγήσεις»
- Δεν υπάρχει μία οικουμενική αλήθεια**
- Η ταυτότητα είναι ρευστή
- όλα είναι υποκειμενικές κατασκευές**
της εκάστοτε κουλτούρας
και των αντιλήψεων της κάθε εποχής/
κοινωνίας

Αυτό είναι Αυτό.

Αυτό
μπορεί να είναι και
κάτι Ἄλλο;

--Δεν υπάρχει μία οικουμενική αλήθεια

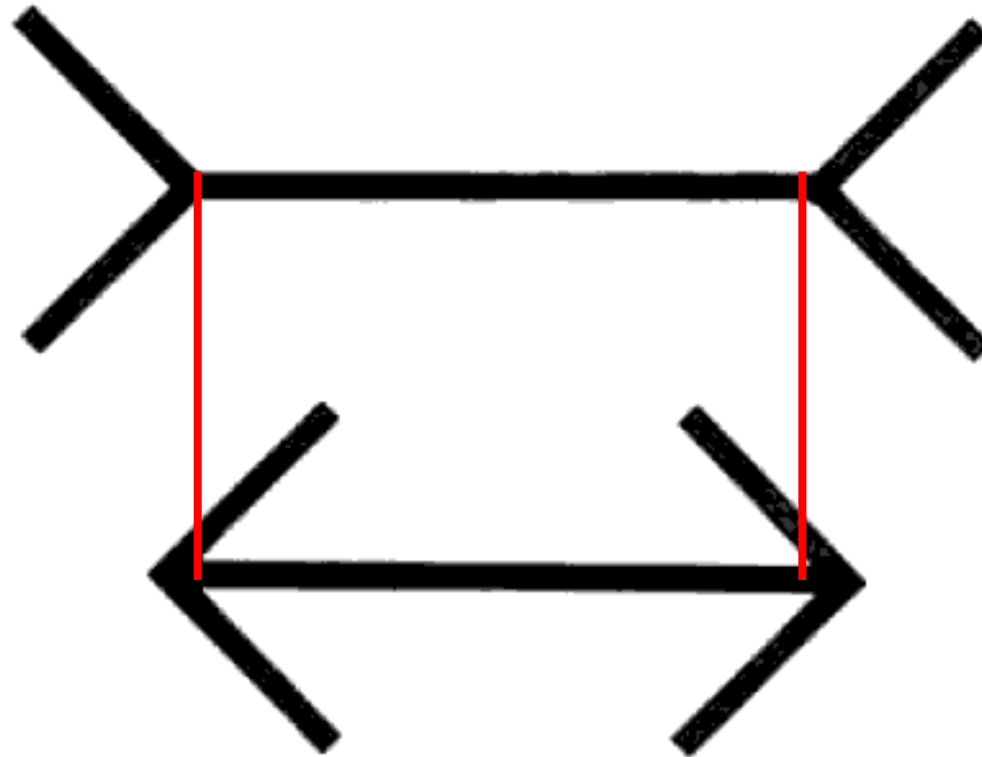
Έχεις 1 λεπτό καιρό για να αποφασίσεις!

Δηλητήριο

Αγιασμός

--Η ταυτότητα είναι ρευστή
Ποια ευθεία είναι μεγαλύτερη;

Τι βλέπεις;

--όλα είναι υποκειμενικές
απόψεις (οπτική γωνία-
point of view)

οπτική γωνία-point of view

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΑΛΗΘΕΙΑ

PRE MODERN

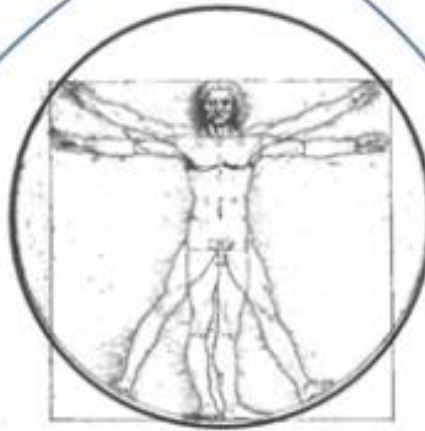
PreModern
God

R
e
f
o
r
m
a
t
i
o
n

MODERN

Modern
Man

E
c
o
l
o
g
i
c
a
l

C
r
i
s
i
s

POST MODERN

PostModern
Earth

Ο Μεταμοντέρνος
Διαβάζει
Πάντα
Δύο
Φορές

Με καταλαβαίνεις;

Με καταλαβαίνεις;

Με καταλαβαίνεις;

Με καταλαβαίνεις;

Συναισθηματικά

Παρορμητικά

Αναφορικά

Ποιητικά

Επικοινωνιακά

Μεταγλωσσικά

• POST MODERN

- Δεν υπάρχουν «μεγάλες αφηγήσεις»
- Δεν υπάρχει μία οικουμενική αλήθεια**
- Η ταυτότητα είναι ρευστή
- όλα είναι υποκειμενικές κατασκευές**
της εκάστοτε κουλτούρας
και των αντιλήψεων της κάθε εποχής/
κοινωνίας

στην τέχνη

Μοντερνισμός

- ανανέωση
- πίστη στη δύναμη της τέχνης
- πρωτοτυπία
- σοβαρότητα
- νόημα των μορφών

Μετά-Μοντερνισμός

- Ειρωνεία
- Pastiche
- mix and match
- Οικειοποίηση (επανάληψη)
- Όχι διάκριση υψηλής Λαϊκής τέχνης

ΜΕΤΑ ΤΟΝ Β΄ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

1945

ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΣ ΕΞΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟΣ ACTION PAINTING

1950

ΑΜΟΡΦΗ ΤΕΧΝΗ ART INFORMEL

1960

- ΜΙΝΙΜΑΛΙΣΜΟΣ
- ΠΟΠ ΑΡΤ ΚΑΙ ΝΕΟΝΤΑΝΤΑΙΣΜΟΣ **POST MODERN**
- ΕΝΝΟΙΑΚΗ ΤΕΧΝΗ: ΒΙΝΤΕΟ ΑΡΤ, ΠΕΡΦΟΡΜΑΝΣ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

• **1980**

- ΜΕΤΑ ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ
- ΔΙΑ-ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ
- ΝΈΟ ΕΞΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟΣ

• **1990**

- ΌΛΑ ΙΣΧΥΟΥΝ

• **2017**

• **META MODERN**

- ΣΗΜΕΡΑ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ: ΒΙΝΤΕΟ ΑΡΤ, ΠΕΡΦΟΡΜΑΝΣ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

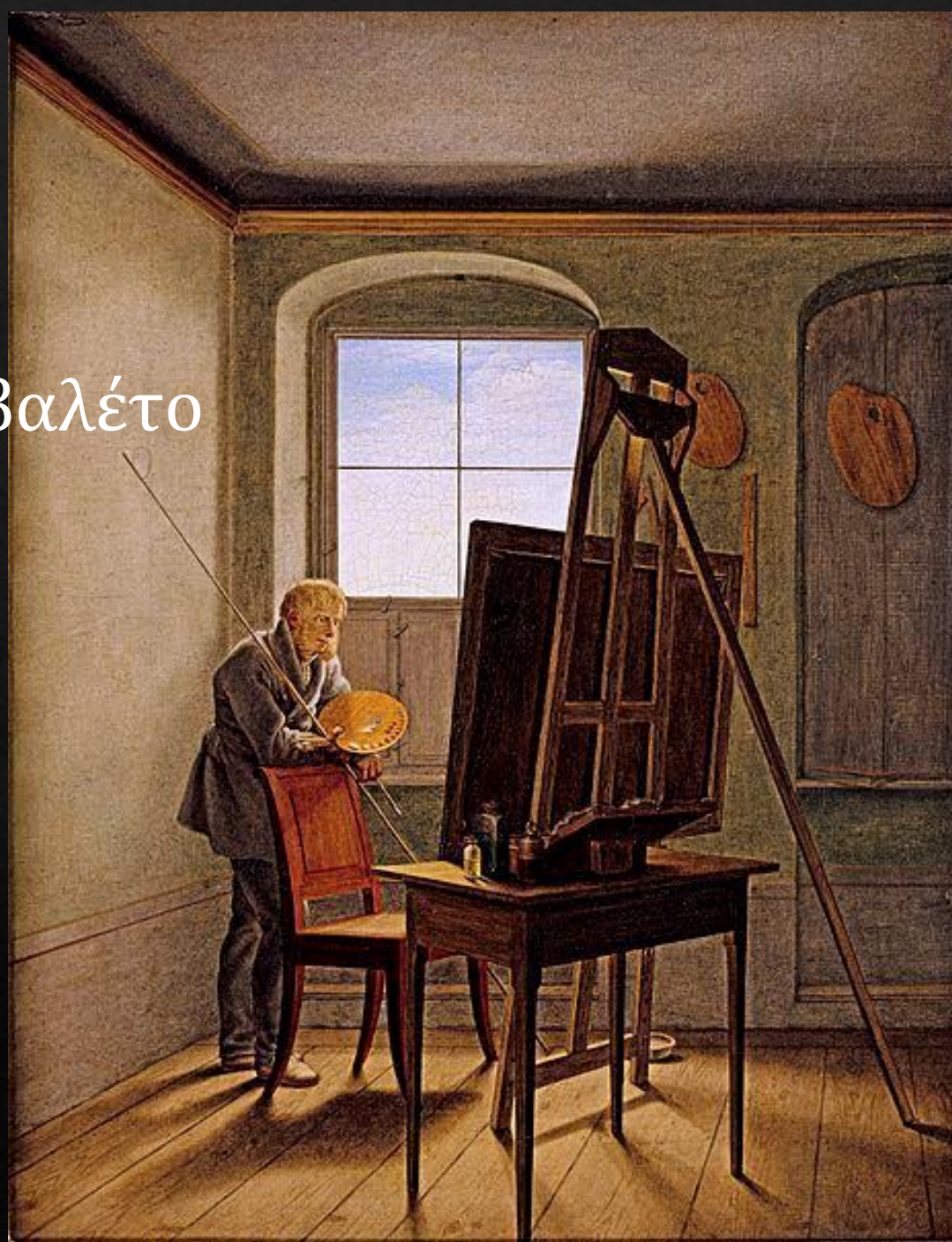
Η κατάργηση του καβαλέτου

JACKSON POLLOCK

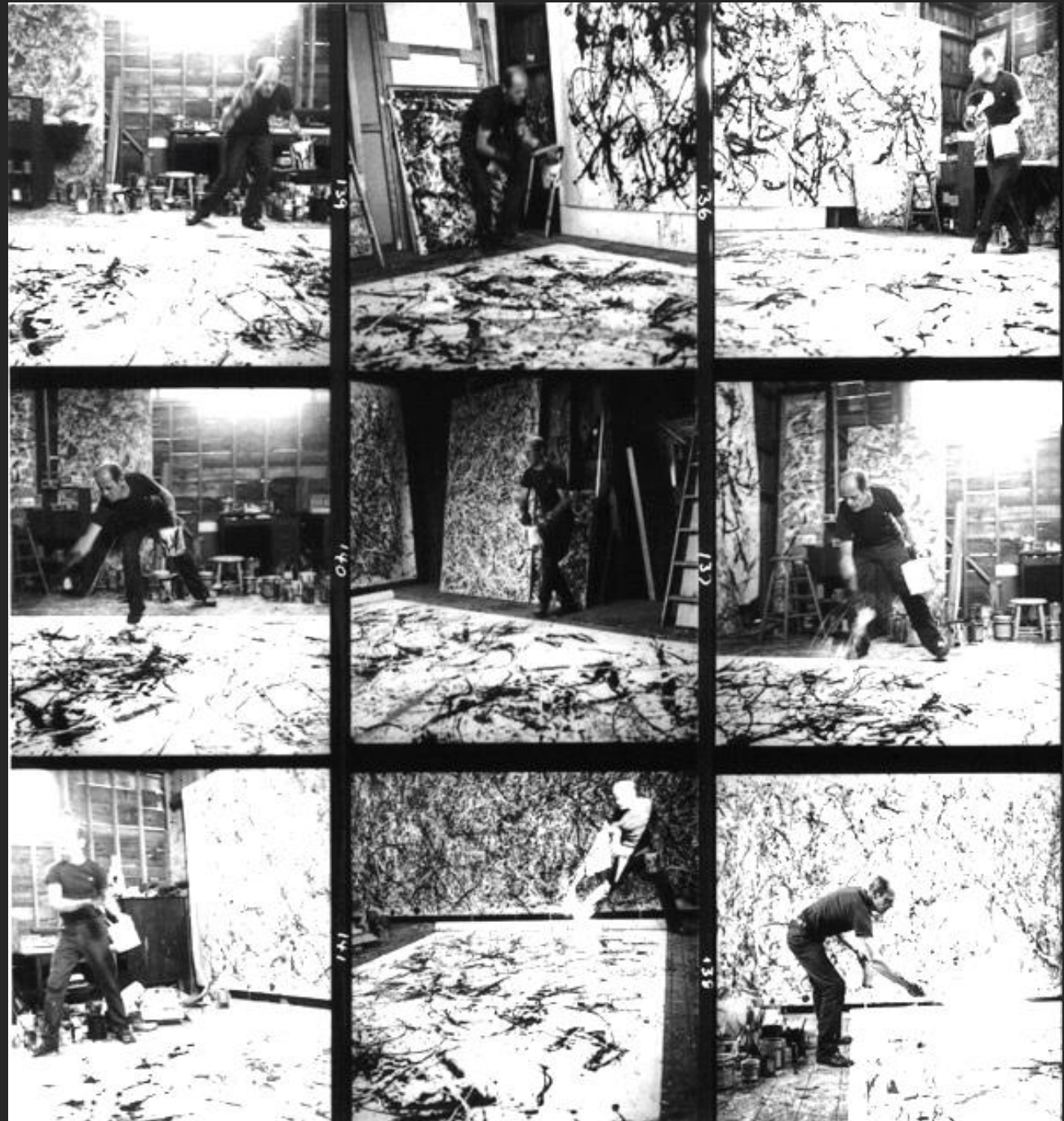
Jackson Pollock 1949 No1

- ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ
- ΤΟΥ ΠΙΝΕΛΛΟΥ
 - ΤΟΥ ΚΑΒΑΛΕΤΤΟΥ
 - ΤΗΣ ΚΑΘΕΤΟΤΗΤΑΣ
 - ΤΗΣ ΜΟΝΟΟΠΤΙΚΗΣ ΟΡΑΣΗΣ

Μπροστά στο καβάλέτο

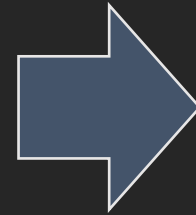
Hans Namuth, φωτογραφίες του Τζάκσον Πόλοκ, 1951

ΧΩΡΟΣ ΧΩΡΙΣ ΚΕΝΤΡΟ (No 30, AUTUMN RHYTHM, 1950)

- 1960
- Αντίδραση στον Αφηρημένο Εξπρεσιονισμό
- Μείωση

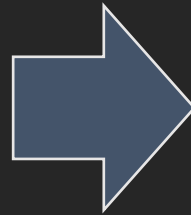

Untitled, 1969
—Donald Judd

Donald Judd,
Untitled, 1969

- 1960
- Αντίδραση στον Μινιμαλισμό
- Ειρωνεία

Andy Warhol,
Brillo Boxes,
1964

1960:

ΕΙΡΩΝΕΙΑ

- Η αποθέωση του αντικειμένου.
- ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ αντικειμένων της καθημερινής ζωής

**Pop Art: Λαϊκή κουλτούρα,
καταναλωτισμός**

Appropriation

=

Οικειοποίηση

Το πρόβλημα
Της
επαναχρησιμοποίησης
των αντικειμένων

Από την αισθητική
Στα
Δικαστήρια

ειρωνεία

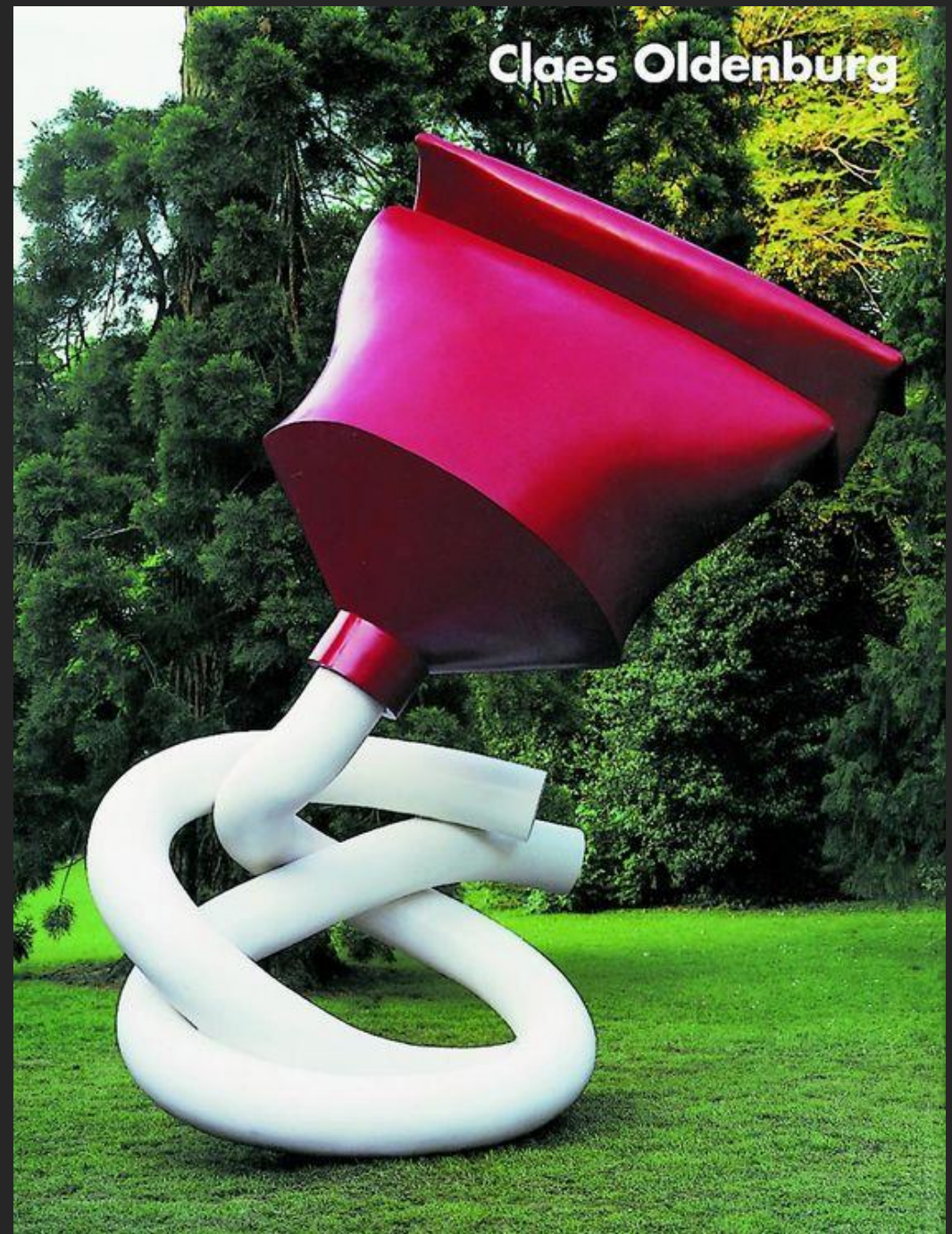

Marilyn Monroe

Andy Warhol, 1967
Silkscreen print

Η ΩΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

ειρωνεία

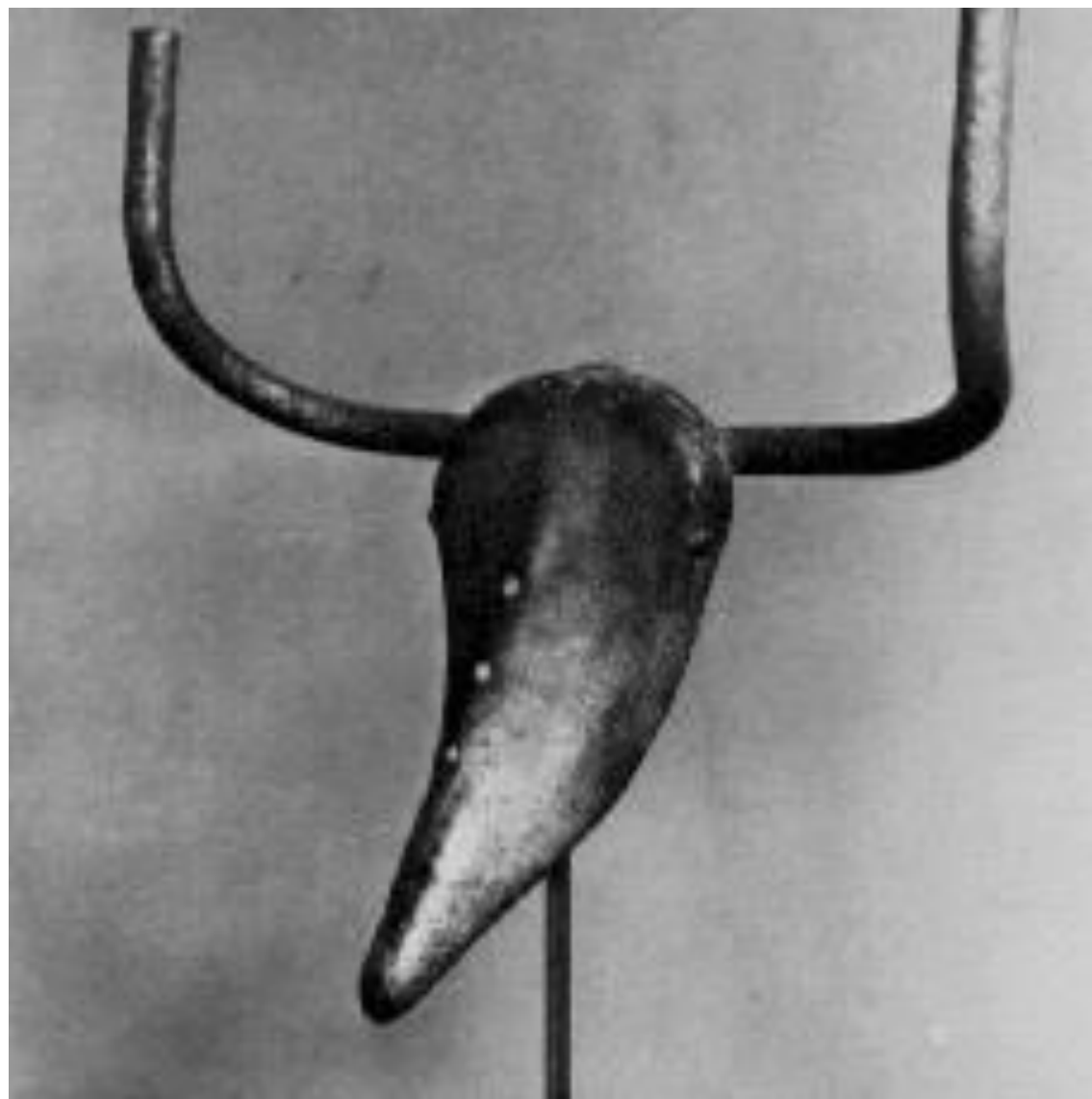

Το αντικείμενο:

Μέσα στον καμβά, λίγο πιο έξω από τον καμβά και τέλος μόνο του, χωρίς αυτόν, στον χώρο

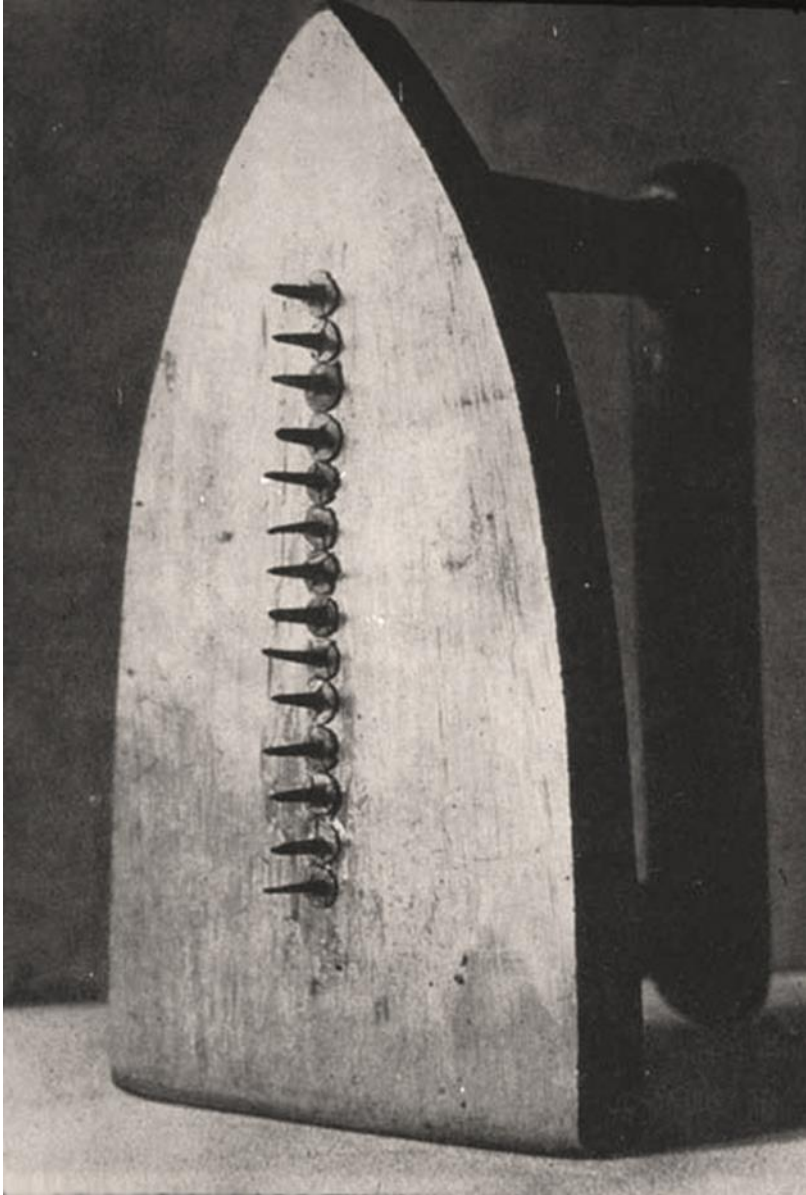
M.Duchamp, Κρήνη, 1917

Μέρετ Οπενχαϊμ, Γούνινο πρόγευμα, 1936

- Σύγκρουση:

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ:

- **Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΝΑ ΔΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ
ΩΣ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΚΑΠΟΙΟΥ ΑΛΛΟΥ
ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ**

αυτό είναι αυτό και κάτι άλλο

PRIMA
MATERIA
ΤΑ «ΦΤΩΧΑ
ΥΛΙΚΑ»
πριν ΓΙΝΟΥΝ
«ΠΡΑΓΜΑΤΑ»

Arte Povera
(Τέχνη με Φτωχά Υλικά)

Mario Merz, *Lingotto*, 1968, Sperone Westwater, New York,

PRIMA
MATERIA
ΤΑ «ΦΤΩΧΑ
ΥΛΙΚΑ»
πριν ΓΙΝΟΥΝ
«ΠΡΑΓΜΑΤΑ»

Jannis Kounellis

Γιάννης Κουνέλλης

ΤΑ ΠΙΟ «ΦΤΩΧΑ ΥΛΙΚΑ» πριν ΓΙΝΟΥΝ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ARTE POVERA

Έχουν μνήμη τα αντικείμενα;
Υπάρχουν βιωμένα αντικείμενα;

Θα σου δείξω τα αντικείμενα και
θα σε ρωτήσω:

-Βλέπεις τον άνθρωπο πίσω
από τα πράγματα;

-Πώς αντιλαμβάνεσαι την
πραγματικότητα;

Και ταυτόχρονα μπορείς να
δεχτείς το Έργο Τέχνης όταν δεν
είναι αντικείμενο που αγοράζεται
και πωλείται;

Γιάννης Κουνέλης, Αιτίλο, Ambika P3, London

Armand Pierre
Fernandez
(1928-2005)

Αρμάν,

Accumulation:

ο χώρος των
συσσωρευμένων
άχρηστων
αντικειμένων

1959

Junk Art
Νέο
Ρεαλισμός
Γαλλία
1960-1963

kevin harman,
skip 13, 2012

ο χώρος
της
χαρτόκουτας

Δύο σταθμοί

1945

και

1968

Jackson Pollock 1949 No1

- ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ
- ΤΟΥ ΠΙΝΕΛΛΟΥ
 - ΤΟΥ ΚΑΒΑΛΕΤΤΟΥ
 - ΤΗΣ ΚΑΘΕΤΟΤΗΤΑΣ
 - ΤΗΣ ΜΟΝΟΟΠΤΙΚΗΣ ΟΡΑΣΗΣ

1. Η φιλοσοφία του υπαρξισμού

Δεν είχε απομείνει τίποτε
για το άτομο παρά μια ελευθερία χωρίς σκοπό

Francis Bacon, Screaming Pope, 1952, 5

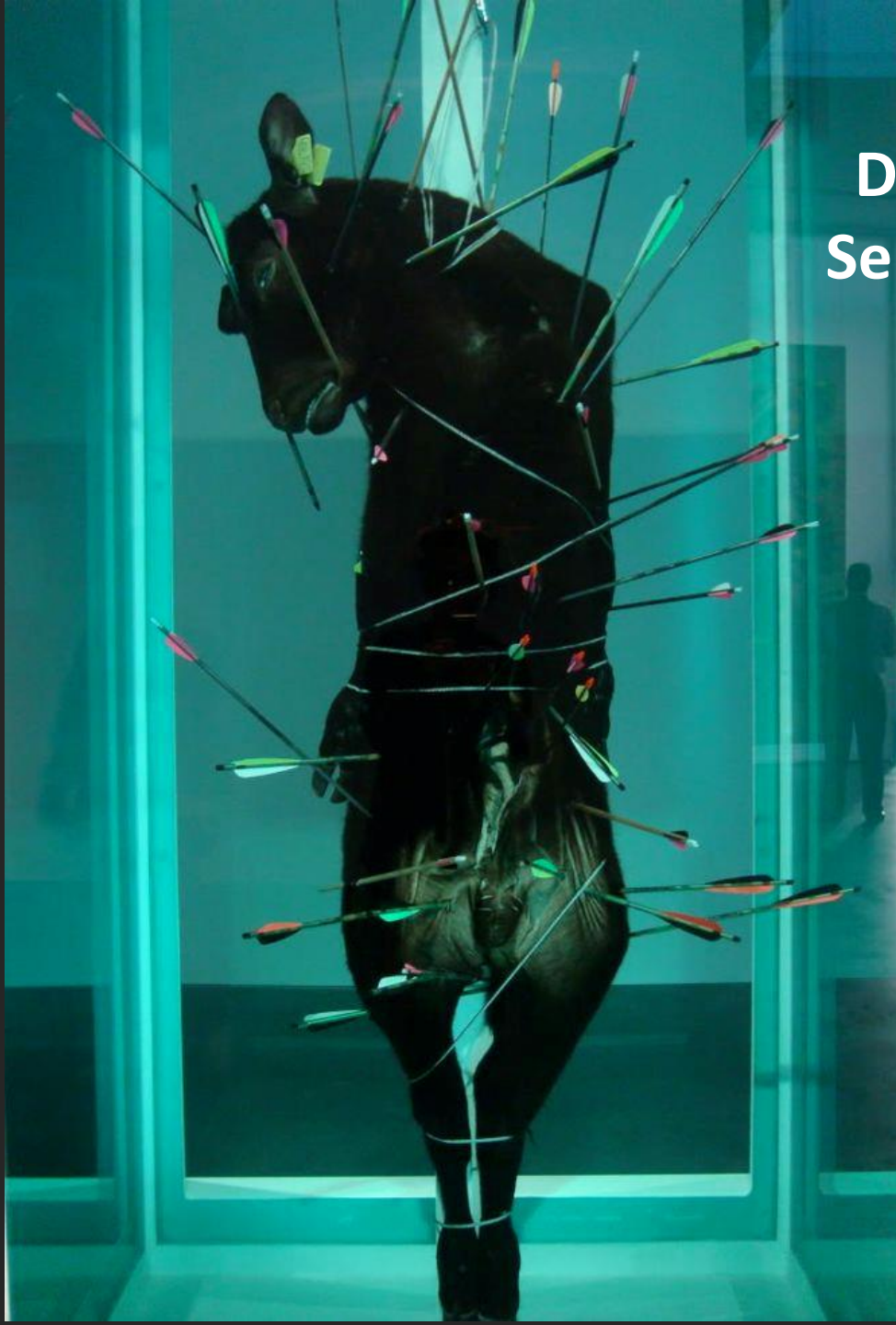

Sergei Eisenstein, 1925, Θωρηκτό Ποτέμκιν

**Damien Hirst
of Death in the
2007**

**Damien Hirst, San
Sebastian, Exquisite
Pain, 2007**

**Andrea Mantegna, St. Sebastian,
1506**

Damien Hirst, Χίλια χρόνια (a thousand years), 1991

Mona Hatoum, Τραπέζι διαπραγματεύσεων, 1983

John Henry Fuseli, Ο Εφιάλτης, 1781

Marina Abramovic, 2012

Ai Weiwei, 2015

1. Η φιλοσοφία του υπαρξισμού

Δεν είχε απομείνει τίποτε
για το άτομο παρά μια ελευθερία χωρίς σκοπό

2. Από την παντοδυναμία του καλλιτέχνη
Στην παντοδυναμία του θεατή/αναγνώστη

1968 Ρολαντ Μπαρτ και Μισέλ Φουκώ

Η ΑΠΟΜΥΘΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ AUTHOR

(ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗ) Ζακ Ντεριντά, Ρόλαντ Μπαρτ

“το όνομα ‘καλλιτέχνης’ είναι μία προσβολή.
Η προσωνυμία ‘τέχνη’ **γκρεμίζει την ισότητα**
μεταξύ των ανθρώπων”

(Heartfield and Grosz in Godfrey 1998, p. 48)

Μπορείς να είσαι καλλιτέχνης μόνον τυχαία

Μπορείς να είσαι θεατής μόνον τυχαία
Richard Long, A line in the Himalayas, 1975

Μπορείς να είσαι θεατής μόνον τυχαία

Andy Goldsworthy
(γ. 1956)

«η φωλιά, όπως και
το ονειρικό σπίτι,
δεν γνωρίζει την
εχθρότητα του
κόσμου»

G.Bachelard, Η ποιητική
του χώρου, σ.130

PRIN

MONTEPNO

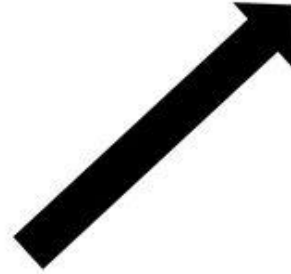
META

Premodern

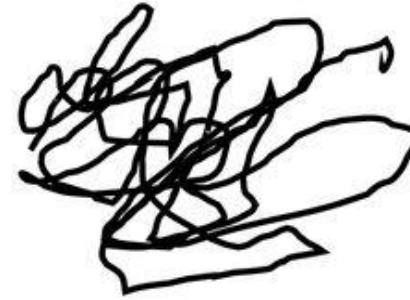
Because God put
it there and that's
the way its always
been

Modern

Onward & upward
with progress

Postmodern

Ayheu%%79!!
==abunoienunc5n
uasdfuinz,l;;;;;&99

Leone Battista Alberti,
Basilica di Santa Maria Novella,
Φλωρεντία

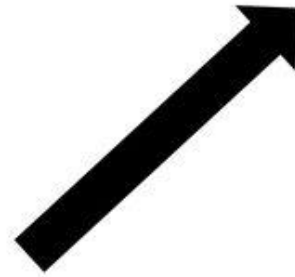

Frank Gehry, Cleveland Clinic Lou Ruvo Center for
Braion Health, 2010, Las Vegas

Modern

Onward & upward
with progress

Postmodern

Ayheu%%79!!
==abunoienunc5n
uasdfuinz,l;;;;;&99

Το 'Ασχημο

Μας ξυπνάει το Ωραίο μας καθησυχάζει.

Το 'Ασχημο Μας ξαφνιάζει

Μας ταρακουνάει

έτσι όπως είμαστε διαπερασμένοι

από τη μόδα και το εφήμερο,

Έτσι καθώς είμαστε φορτισμένοι ψυχολογικά
και συναισθηματικά.

Jean Francois Lyotard (1924-1998)

Η Μεταμοντέρνα Τέχνη λέει:

Jean Baudrillard (1929 - 2007) :

ζούμε σε μία **Hyperreality**

Όλα είναι αντίγραφα, simulacra,

προϊόντα μαζικής παραγωγής,

του κινηματογράφου, της μουσικής, της τηλεόρασης.

Τίποτα δεν είναι πρωτότυπο, όλα είναι αντίγραφα, βλέπουμε τη διαφήμιση του Α, όχι το Α, και δεν έχουμε τη δυνατότητα να δούμε πέρα από αυτό.

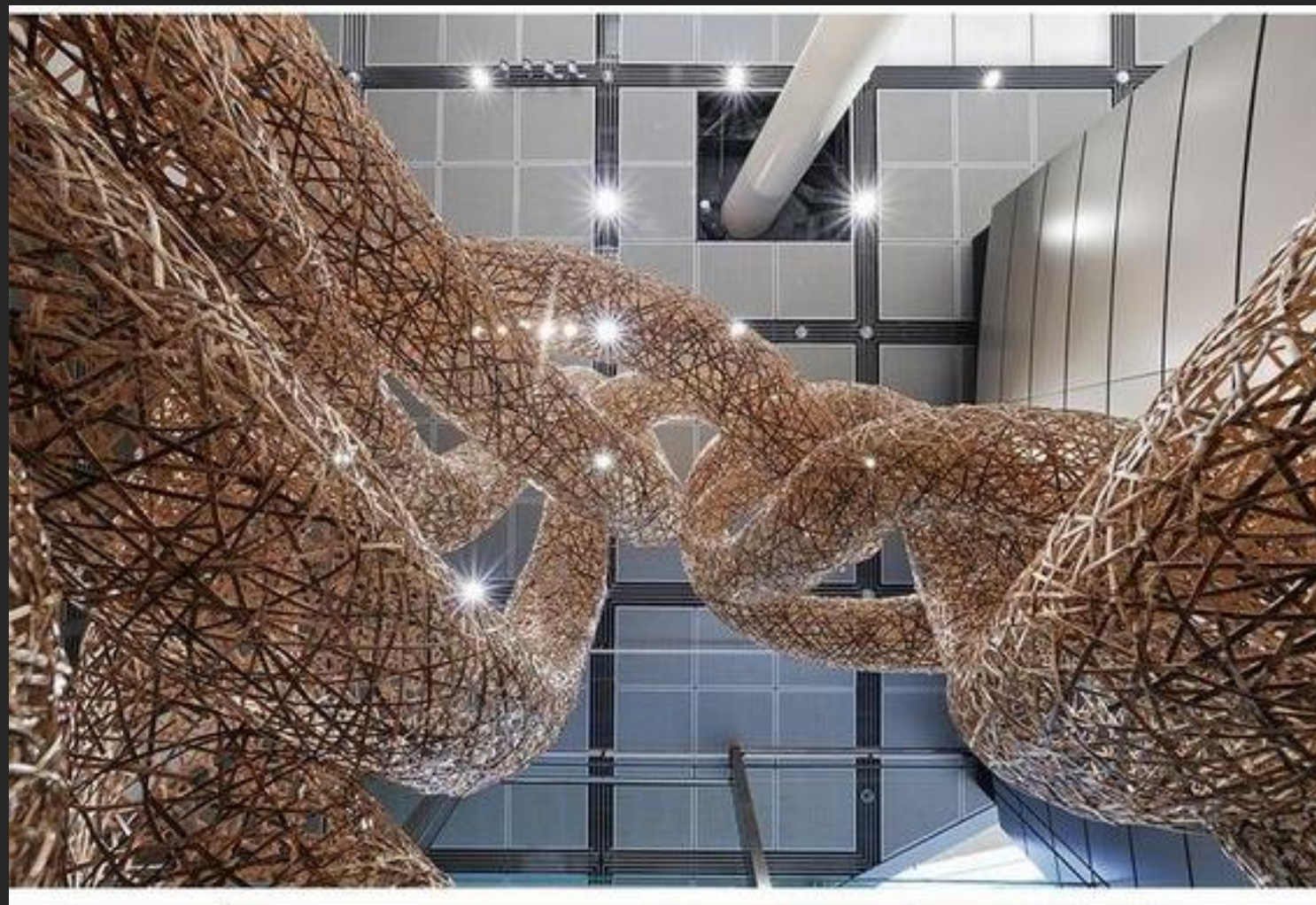
Jean Baudrillard, *Simulations (Simulacres et simulation*, Galilee, Paris 1981), μεταφρ. P.Foss και P.Patton, New York, Semiotext, 1983, σελ.15

Anselm Kiefer,
Κυριακή των Βαΐων,
Palm Sunday,
2009

Cornelia Parker (γ. 1956), Σκοτεινή Μαύρη Ύλη, Ανατιναγμένη όραση, 1991

Tanabe Chikuunsai (γ. 1973),
πλεγμένο bamboo

Wade Kavanagh και Stephen Nguyen (από το 2005), Hubris, Atë, Nemesis, 'Υβρις,
'Ατις, Νέμεσις

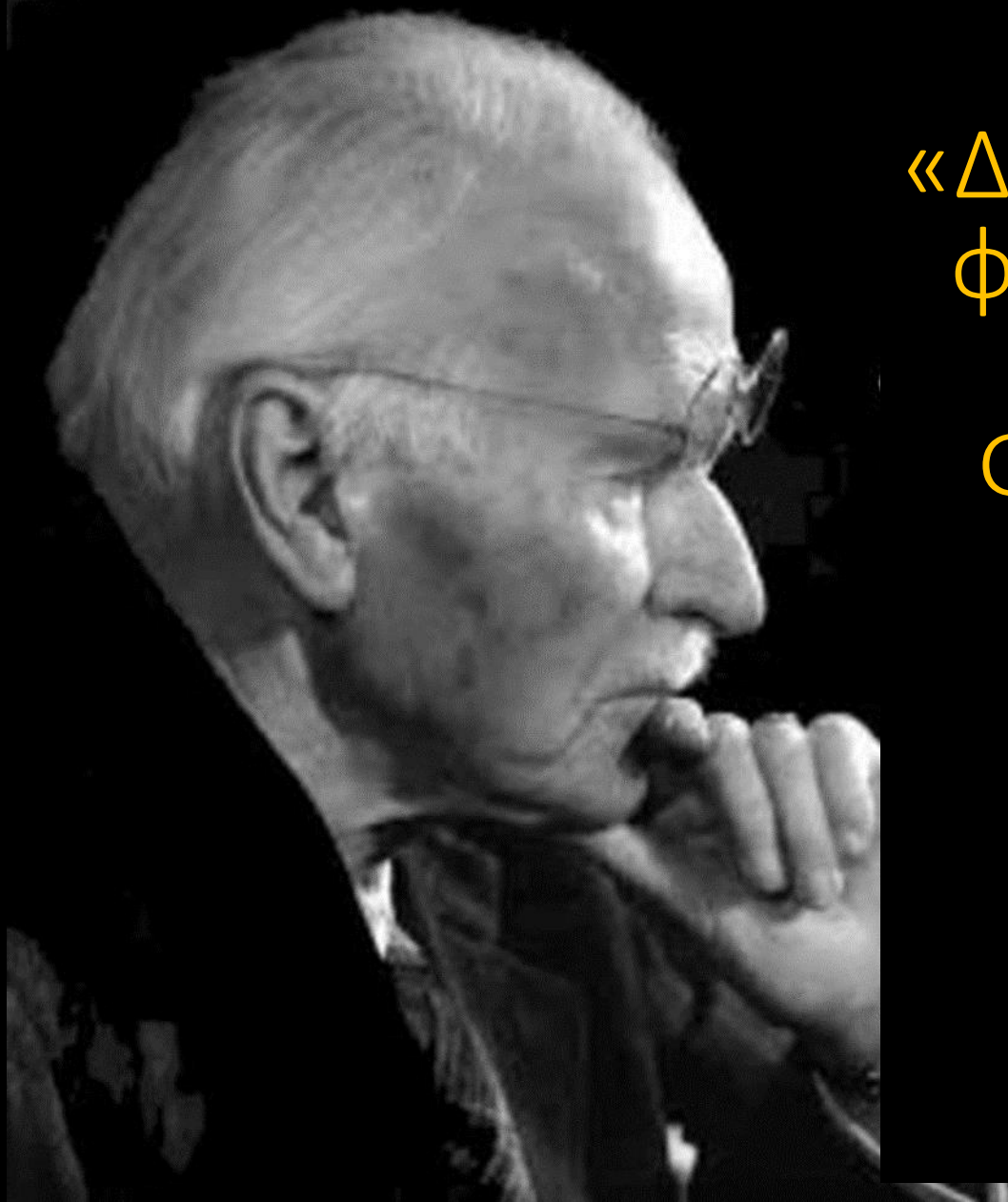
ΤΙ ΚΡΥΒΕΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΓΙΑ ΜΑΣ;
immersive
experience

«Ο κόσμος δεν είναι εκείνο που σκέφτομαι αλλά εκείνο
που ζω,

είμαι ανοιχτός στον κόσμο,
επικοινωνώ μαζί του,
αλλά δεν τον κατέχω,
είναι ανεξάντλητος.»

- Maurice Merleau-Ponty

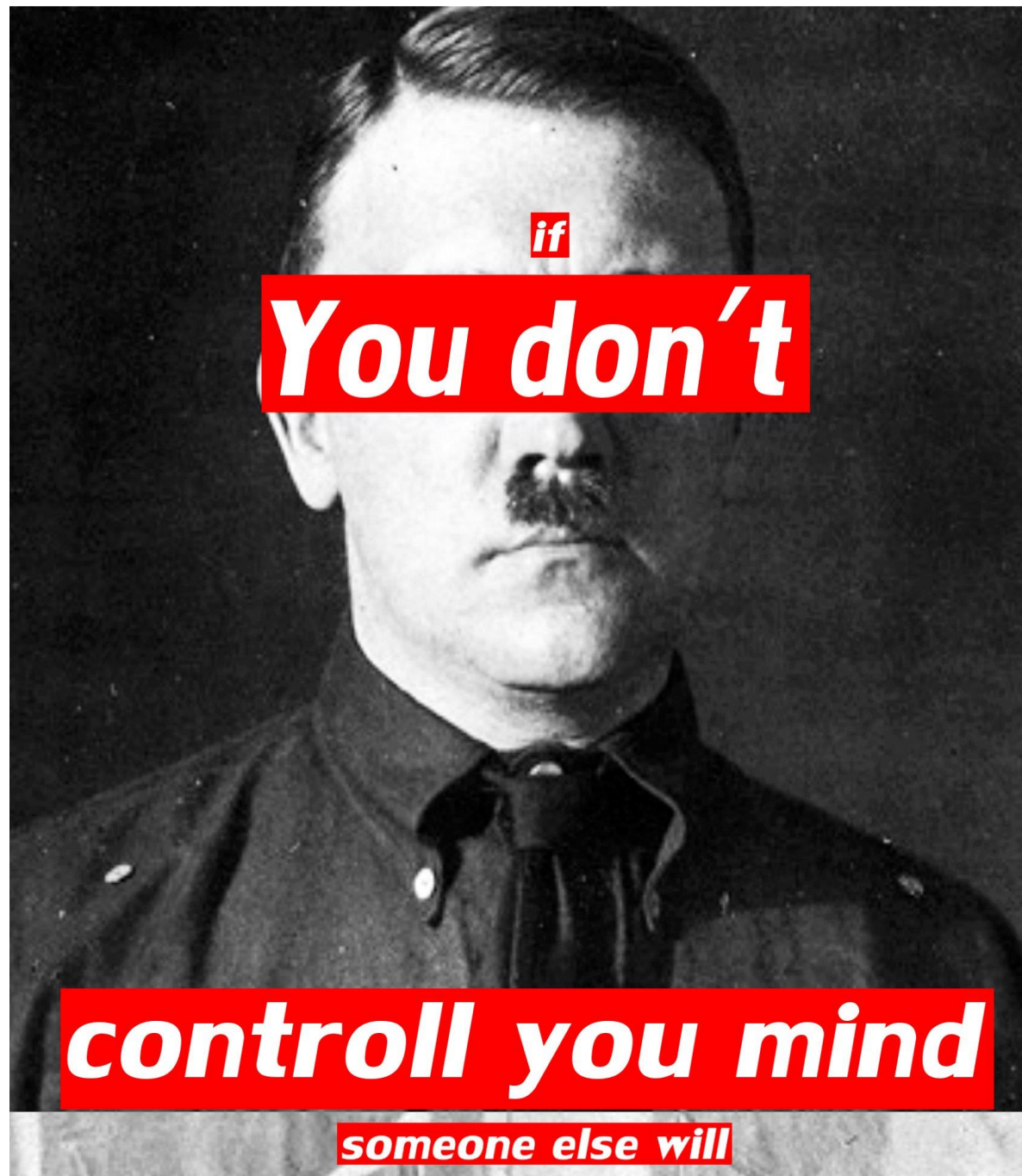
«Δεν φωτίζεσαι βλέποντας
φωτεινά πλάσματα στον
ουρανό
Φωτίζεσαι κάνοντας το
σκοτάδι συνειδητό»

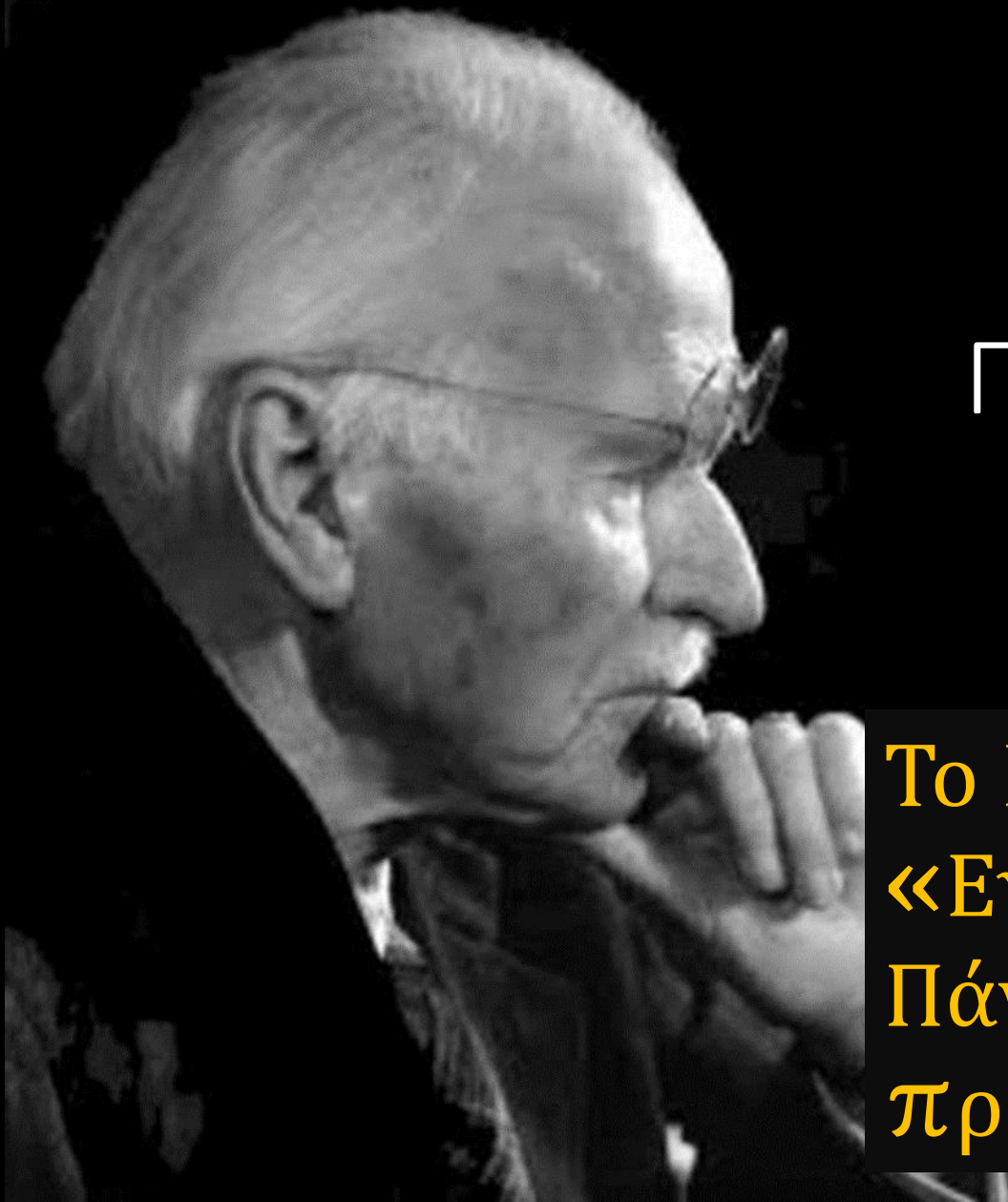
Για να βρούμε πρώτα
πρέπει να χάσουμε

Καρλ Γκουσταβ Γιουνγκ

**Αν
ΕΣΥ ΔΕΝ
Ελέγξεις
το μυαλό
σου
Κάποιος
άλλος θα
το κάνει**

Barbara Kruger,
Εννοιακή τέχνη

Για να βρούμε πρώτα
πρέπει να χάσουμε

Το Εγώ νομίζει ότι δεν είναι το
«Εγώ» που πρέπει να αλλάξει.
Πάντοτε νομίζει ότι αυτός που
πρέπει να αλλάξει είναι ο άλλος.

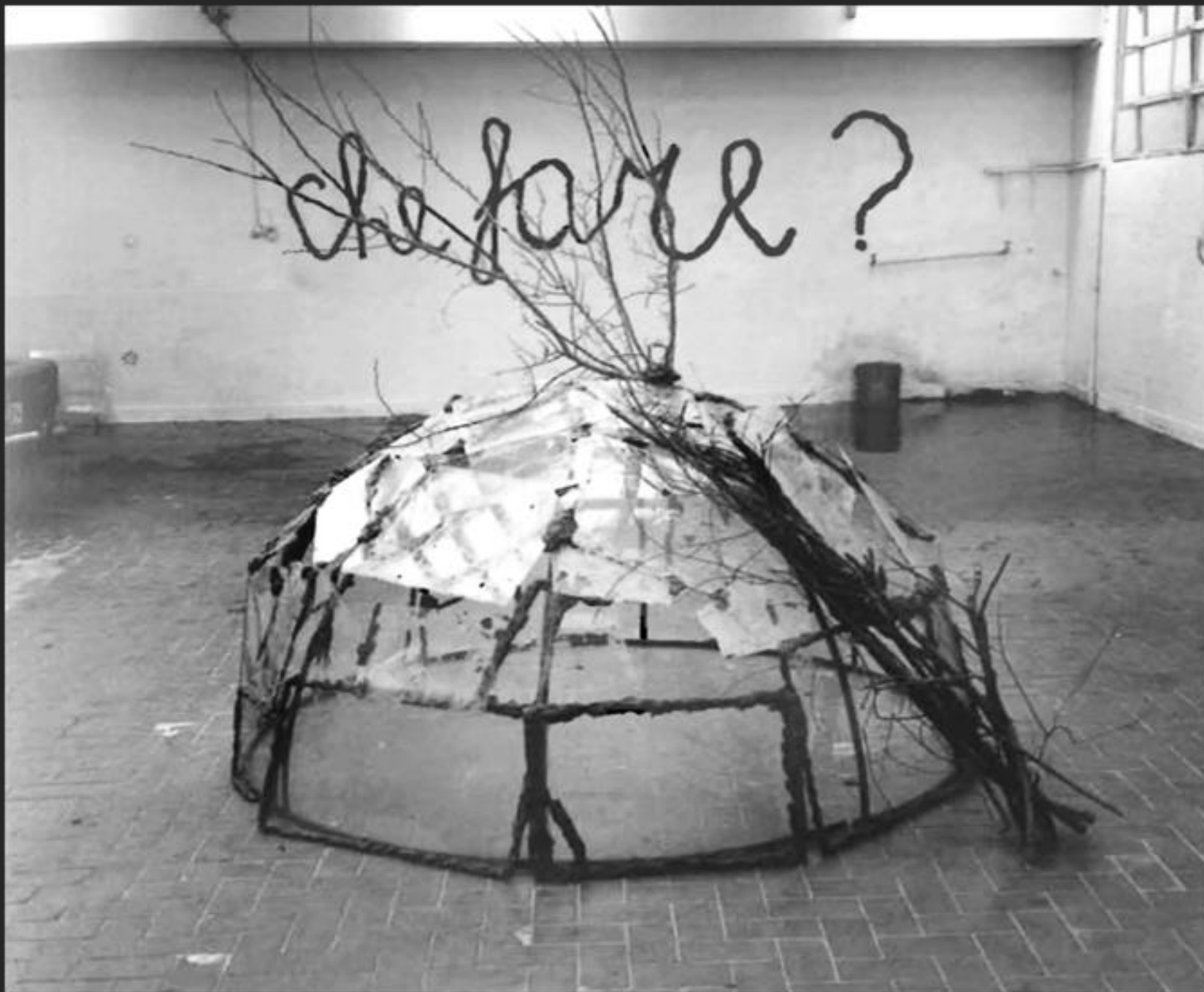
Το ΕΓΩ σε Ύφεση

Πάνω στο βάθρο
τίποτα
Πλάϊ στο βάθρο
κανείς

Η ποιητική της Απουσίας

Η ερώτηση του
Mario Merz

**Τι να
κάνουμε; 1968-73**

Οικειοποιείται τα
λόγια του Λένιν
από ένα πολιτικό
φυλλάδιο που είχε
τον ίδιο τίτλο,
γραμμένο το 1901,
δημοσιευμένο
το 1902.

Fluxus (1963~ 1978)

Shigeko Kubota (1965) *Vagina Painting*. Performed in New York.

Bandaged Orchestra during the Fluxus Festival arranged by Yoko Ono at Carnegie Recital Hall, New York (1965).

~~Ανδροκρατία/Πατριαρχία~~

Έννοιες του post-modernism

- Η αλήθεια είναι σχετική
- Η Κατανάλωση είναι κυρίαρχη
- Μεταμόρφωση του εαυτού ('pick 'n' mix')
- Απογοήτευση ως προς την ιδέα της προόδου
- Αβεβαιότητα
- Κατακερματισμός της κοινωνικής ζωής
- Αδιάκοπες επιλογές
- Διεθνοποίηση
- Η επιρροή του κοινωνικού δικτύου στην κοινωνική ζωή

Η αλήθεια είναι σχετική

Αλήθεια

Αλήθεια

Αλήθεια

Η αλήθεια είναι υποκειμενική

Ο ελέφαντας και οι έξι τυφλοί: τι είναι ελέφαντας;

Πίστη στην Πρόοδο

Αναζήτηση της
αλήθειας

Η μοντέρνα εποχή

μεταμοντερνισμός

Η παγκοσμιοποίηση
κόντυνε το χρόνο και τις
αποστάσεις

Πλουραλισμός στον τρόπο
ζωής

Χωρίς απολυτότητες

Παραδοσιακές
κατηγοριοποιήσεις χάνουν το
νόημά τους

Ο πολιτισμός και οι
δομές είναι
κατακερματισμένες

Λιγότερο
προβλέψιμες

Jean Francois Lyotard (1924-1998)

- ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ
- Όλες οι αφηγήσεις αφήνουν κάποιους απ' έξω
- Όλες οι αφηγήσεις παίζουν με τις λέξεις
- Η γνώση δεν είναι πια στα χέρια των λίγων— έχουμε επιλογή/ελευθερία
- **ΟΙ ΙΔΕΕΣ ΔΕΝ ΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ ΤΟΥΣ ΑΛΛΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΧΡΗΣΙΜΕΣ**

Jean Baudrillard (1929-2007)

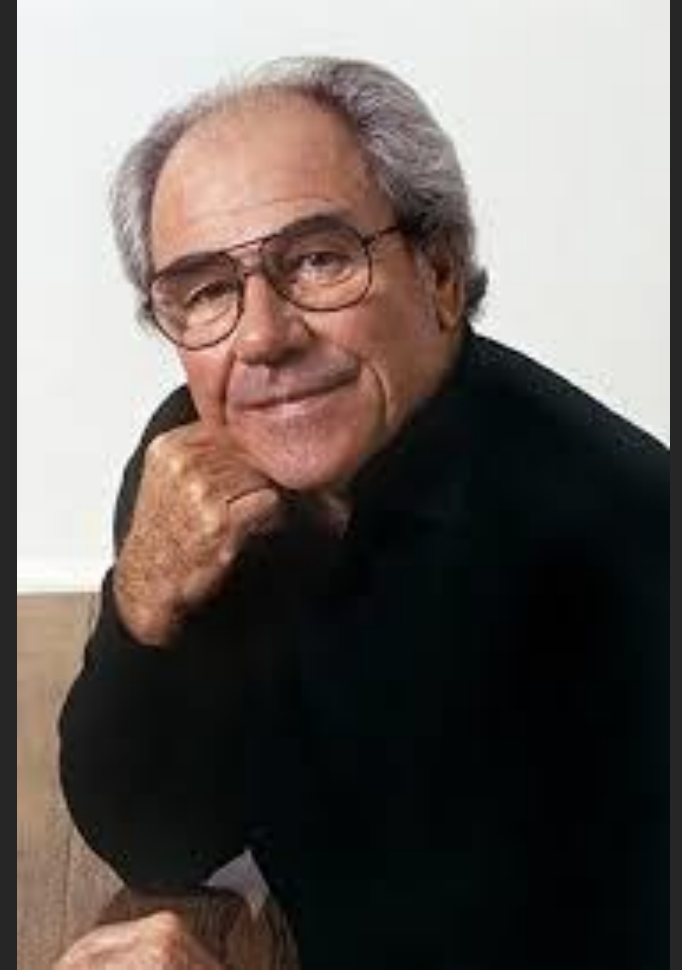
Είμαστε συνεχώς βυθισμένοι στην επικοινωνία και αυτό μας αρρωσταίνει

**ΕΙΜΑΣΤΕ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ ΜΑΣ ΤΙΣ
ΟΡΙΖΕΙ Η ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ**

**ΘΕΛΟΥΜΕ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΚΟΛΛΗΜΕΝΕΣ
ΣΤΙΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ**

‘simulacra’

Η ΕΙΚΟΝΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΑΠΑΝ

Michel Foucault (1926-1984)

- Όλα είναι κοινωνικές κατασκευές
- Η τρέλλα
- Το σεξ
- Η οικογένεια

Jacques Derrida (1930-2004)

- Ο ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΗΤΑΝ ΛΟΓΟΚΕΝΤΡΙΚΟΣ
- ΣΗΜΕΡΑ Ο ΜΕΤΑΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΦΗΓΗΘΕΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΙΔΕΕΣ
- ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΕΙΝΑΙ ΡΕΥΣΤΕΣ FLUX
- ΌΛΑ ΤΑ ΝΟΗΜΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΑΠΌ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ
- **Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ ΕΥΘΡΑΥΣΤΗ ΚΑΙ ΜΠΛΕΓΜΕΝΗ**

Gilles Deleuze (1925-1985)

- Είμαστε όχι οριστικοί αλλά **«γινόμαστε»**
- Ό,τι υπάρχει είναι σε ένα διαρκές **«γίγνεσθαι»**
- **Δεν έχουμε ένα κέντρο**
- Είμαστε συνδεδεμένοι κι ας είμαστε κατακερματισμένοι
- Συνδεόμαστε όπως και τα **ριζώματα** κάτω από το έδαφος
- Είμαστε καμωμένοι από γραμμές όπως το έργο του Pollock

Συνδεόμαστε όπως και τα **ριζώματα**

Χωρίς κατεξουσιαστικό κέντρο

Postmodern

Ayheu%%79!!
==abunoienunc5n
uasdfuinz,l;;;;;&99

Δεν έχουμε ένα κέντρο

Χωρίς «ΠΑΤΕΡΑ»

Χωρίς ΗΓΕΤΗ

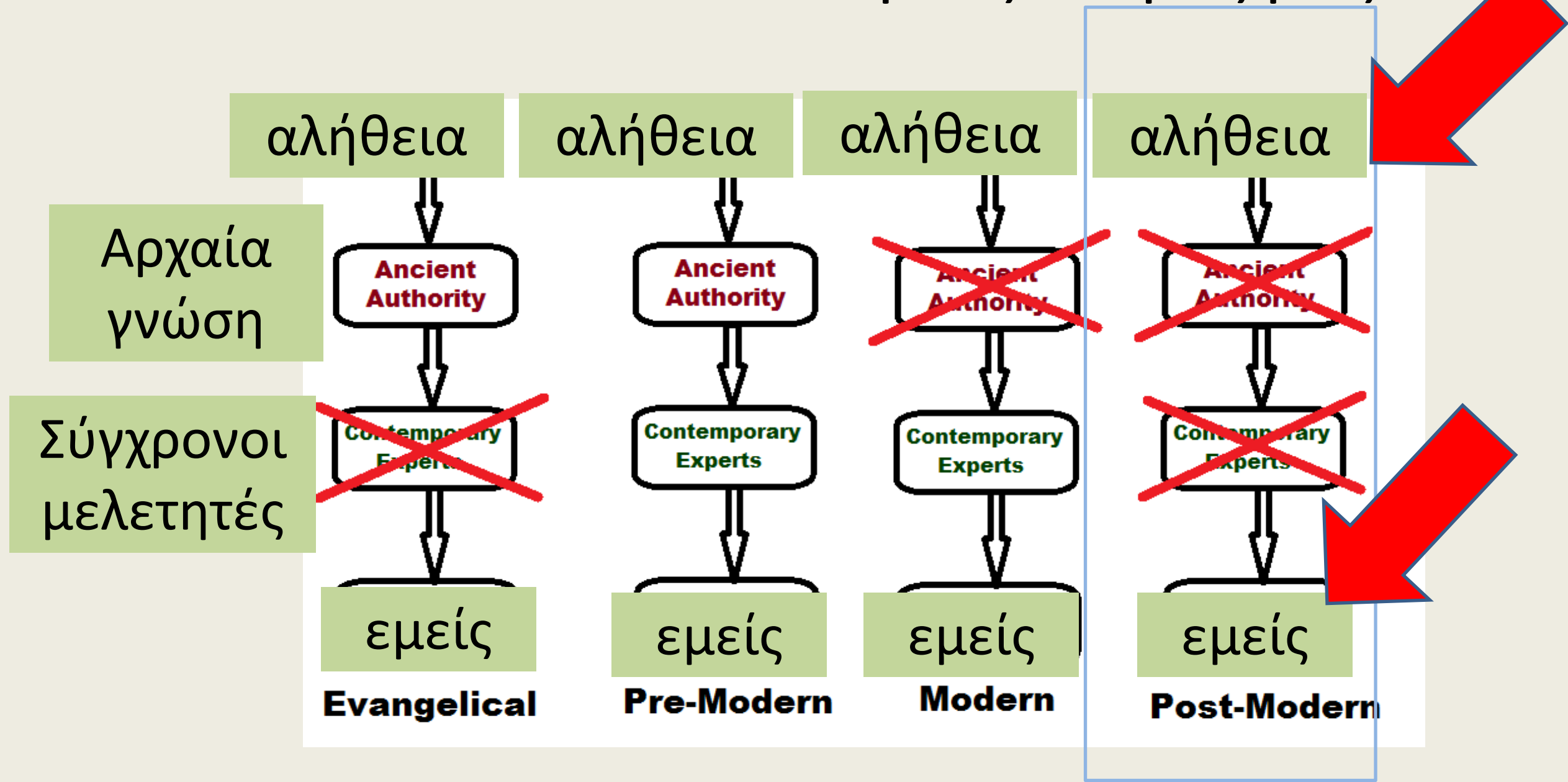
Χωρίς ΑΥΘΕΝΤΙΑ

Χωρίς ΔΑΣΚΑΛΟ/ΚΑΘΗΓΗΤΗ

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗ

Χωρίς ΣΩΤΗΡΕΣ

Ο Μετά Μοντέρνος κόσμος μας

Ο Εικαστικός-Εκπαιδευτικός

Διδάσκοντας Τέχνη σε έναν
Μετά Μοντέρνο κόσμο

Μοντέρνα εποχή

- δημιουργία
- κοινωνική ζωή
- Κοινωνικές τάξεις
- Οικογένεια / Πατριαρχία
- Πίστη στη συνέχεια και στους θεσμούς
- Ο ρόλος της εκπαίδευσης
- ΜΜΕ προς θεατή
- Ανοικτός κοινωνικός έλεγχος
- Εθνικότητα
- Η επιστήμη στόχευε στην αλήθεια και στην πρόοδο

Δομή /ασφάλεια/τόπος/σταθερότητα
ΞΕΡΑΜΕ ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ

Μετα μοντέρνα εποχή

- κατανάλωση
- αποσπασματικότητα (εξατομίκευση)
- Ταυτότητα ρευστή
- Οικογένειες (πολλές επιλογές)
- ρήξη με το παρελθόν/την παράδοση
- Εκπαίδευση γιατί?
- ΜΜΕ Αμφίδρομης επικοινωνίας
- Καλυμμένος έλεγχος (video camera)
- Παγκοσμιότητα
- Η επιστήμη είναι μόνο μία πηγή γνώσης – ποικίλες οι αλήθειες

σύγχυση/έλλειψη δομής/
αδιάκοπες επιλογές
ΕΣΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΣ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΣΟΥ
ΟΠΩΣ ΤΟΝ ΘΕΛΕΙΣ

- Πώς **ο καλλιτέχνης εκπαιδευτικός** εφαρμόζει στην πράξη το μοντέλο της μετα μοντέρνας διδακτικής το οποίο οι εκπαιδευτικοί κάθε ειδικότητας με μεγάλη δυσκολία προσεγγίζουν;
- Πώς μπορεί να βοηθήσει τον μαθητή από τον περίγυρο που φωνάζει:

ΕΣΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΣ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΣΟΥ ΟΠΩΣ ΤΟΝ ΘΕΛΕΙΣ
σύγχυση/έλλειψη δομής/
αδιάκοπες επιλογές

«πρώτα ο μαθητής»

***Η σύγχρονη παιδαγωγική στρέφει
την προσοχή της
στη διαφοροποιημένη
διδασκαλία***

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΑ ΒΑΣΙΚΑ

ΤΑΞΙΝΟΜΙΑ ΤΟΥ BLOOM

6. ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ

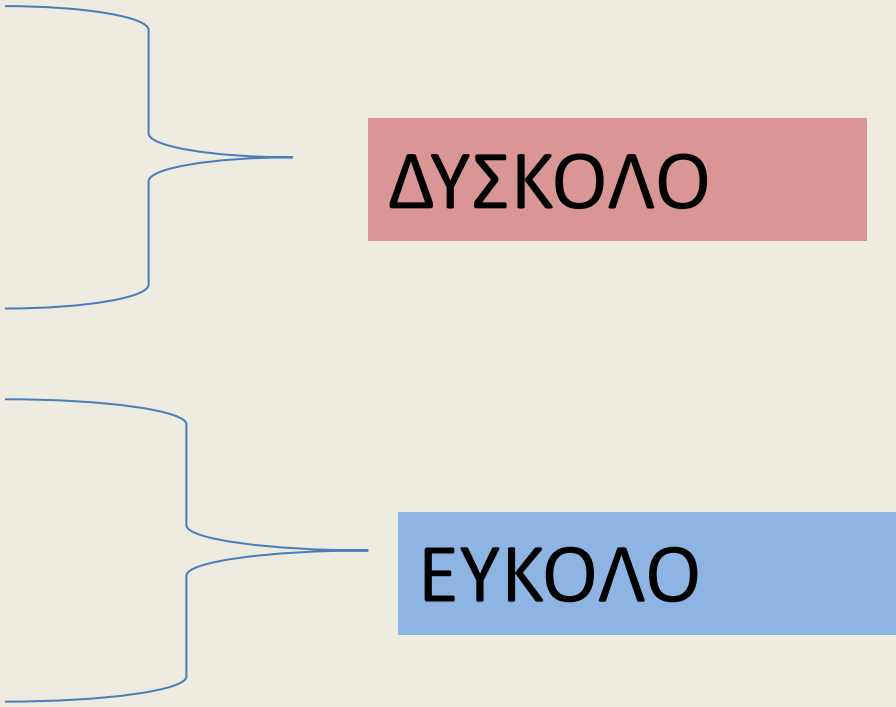
5. ΣΥΝΘΕΤΩ

4. ΑΝΑΛΥΩ

3. ΕΦΑΡΜΟΖΩ

2. ΚΑΤΑΝΟΩ

1. ΘΥΜΑΜΑΙ

ΔΥΣΚΟΛΟ

The diagram shows the six levels of Bloom's Taxonomy on the left, numbered 1 to 6 from bottom to top. To the right of these levels, there are two colored boxes. The top box is red and labeled 'ΔΥΣΚΟΛΟ' (Difficult), and the bottom box is blue and labeled 'ΕΥΚΟΛΟ' (Easy). Blue curly braces group the levels into these two categories: levels 4, 5, and 6 are grouped under the 'ΔΥΣΚΟΛΟ' box, and levels 1, 2, and 3 are grouped under the 'ΕΥΚΟΛΟ' box.

ΕΥΚΟΛΟ

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΑ ΒΑΣΙΚΑ

η Τέχνη βάζει
κανόνες
και
ταυτόχρονα
επιδιώκει την
υπέρβασή
τους

*ο μαθητής συμμετέχει στη μαθησιακή διαδικασία
(ανοικτό Π.Σ., υπό διαμόρφωσιν το σύνολο των
εργασιών)*

*κάθε εικαστικό θέμα είναι ανοιχτό μέχρι την
ολοκλήρωσή του
ακόμα και μετά*

Συμμετοχή στη μάθηση →

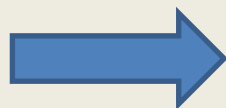
*κάθε εικαστικό θέμα, από τη φύση
του, στοχεύει στην ενεργή
συμμετοχή του μαθητή*

Ιδεοθύελλα
Brain storming

*κάθε εικαστικό θέμα εκκινεί από ατομικό ή
ομαδικό καταιγισμό ιδεών
Και μάλιστα διεπιστημονικά*

Πληθώρα επιλογών

κάθε εικαστικό θέμα

προτρέπει σε επιλογές **περιεχομένου**

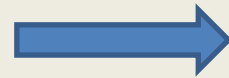
(αφηγηματικό-μη αφηγηματικό)

και **μορφής**

(υλικά-εκφραστικά μέσα-

συνδυασμός διαφορετικών τεχνικών)

οι συνθετικές δημιουργικές –
διερευνητικές εργασίες

κάθε εικαστικό θέμα είναι ανοικτό

Διαθεματικό

Διερευνητικό

Διαφοροποιημένο

*Σύγκριση με τον εαυτό
και όχι με τον άλλο* →

κάθε εικαστικό θέμα είναι ένα βήμα
προς την προσωπική πορεία
γνωστικής, νοητικής,
συναισθηματικής
ανάπτυξης του μαθητή

ο φάκελος εργασιών του μαθητή
Ή portfolio

Ο μαθητής έχει τις δουλειές του μαζεμένες
στο μπλοκ εργασιών

η αυτοαξιολόγηση του μαθητή
ή η αξιολόγηση από τους συμμαθητές του

σχολιασμός των έργων,
ανοιχτές ερωτήσεις

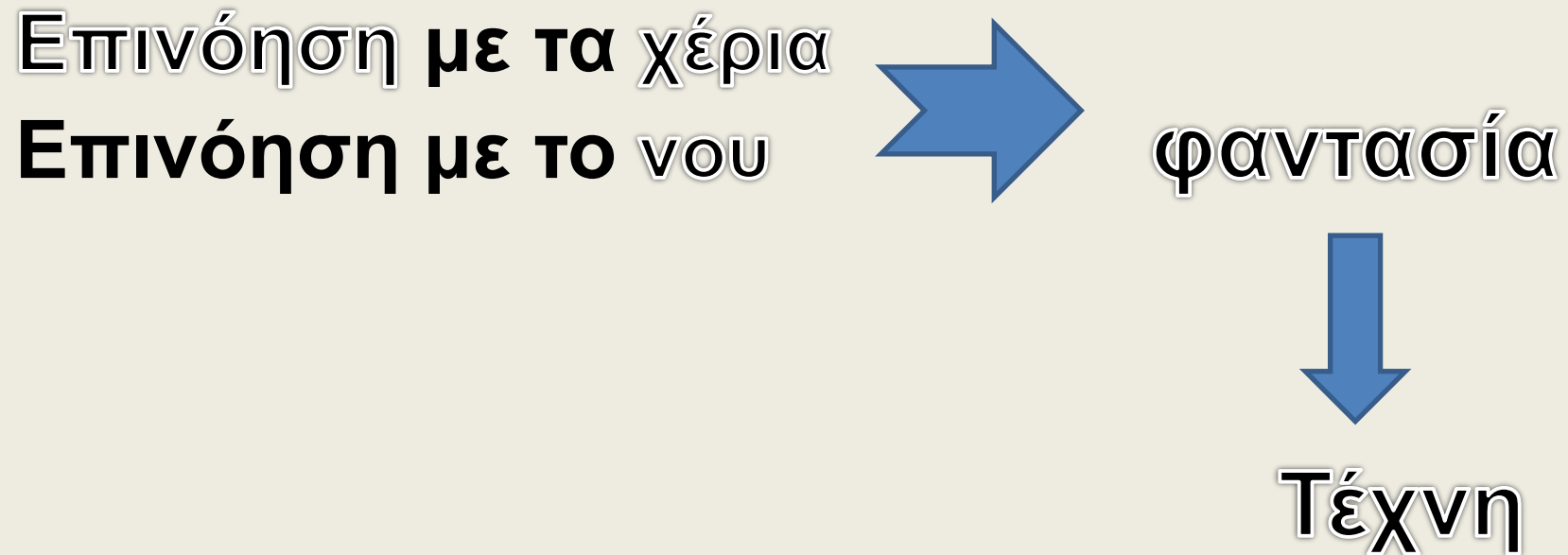
***η συστηματική παρατήρηση της προόδου
του μαθητή***

***ο εικαστικός καθηγητής ανάμεσα στα
θρανία***

Το μαθητικό εικαστικό έργο:
Ο ερευνητικός νους εν δράσει

- η Τέχνη δεν εξαντλείται στη «χειροτεχνία»
- Είναι πολυαισθητηριακή

μη λεκτική επικοινωνία

- Σχεδίαση και λύσεις:

Το σχέδιο εμπεριέχει την **οπτική σκέψη**

- Αλληλεπίδραση:

Τα απλά στοιχεία

οργανώνονται σε πλήρεις συνθετικές τάξεις

όσο αναπτύσσεται η νοημοσύνη της
αντίληψης

Ο εικαστικός εκπαιδευτικός:
ενθαρρύνει,
εκμαιεύει,
αφήνει να συμβεί,
απελευθερώνει τη ροή των σκέψεων να
γίνουν εικόνα,

**βοηθά στην αποσαφήνιση των
περιεχομένων της εικόνας**

ο Εικαστικός

ΞΕΡΕΙ
ΌΤΙ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ
ΟΛΕς ΟΙ ΛΥΣΕΙς
ΕΝΟς
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟς
ΕΊΝΑΙ ΑΠΟΔΕΚΤΕς

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΑ ΒΑΣΙΚΑ

Ο εικαστικός εκπαιδευτικός **για το μαθητή:**

- Του εξασφαλίζει τη σιγουριά των αποφάσεων (κάθε λύση είναι αποδεκτή)
 - Του μαθαίνει να αποθησαυρίζει τις σκέψεις του με τη μορφή σημειώσεων-προσχεδίων
 - Τον προτρέπει να αναζητήσει νέες λύσεις
- Ο μαθητής γίνεται ερευνητής ως άλλος Leonardo

Ο εικαστικός εκπαιδευτικός με το μαθητή

- Έχει προσωπική επικοινωνία μαζί του
- Εντοπίζει τις ανάγκες και τα ιδιαίτερα ταλέντα του
- Επισημαίνει τις αρετές του και τις ενθαρρύνει –
όχι τις **αδυναμίες**: γιατί;
Διότι ενισχύοντας και στρέφοντας την προσοχή
προς τις αρετές οι αδυναμίες ατονούν από μόνες
τους (μάθημα για όλη τη ζωή)

Ο εικαστικός εκπαιδευτικός είναι παρών

Μαρίνα Αμπράμοβιτς, Ο Καλλιτέχνης είναι παρών, 2012

Η εικαστικός εκπαιδευτικός είναι παρούσα

Μαρίνα Αμπράμοβιτς, Ο Καλλιτέχνης είναι παρών, 2012

Σας ευχαριστώ πολύ
Και
Καλή Σχολική Χρονιά!!